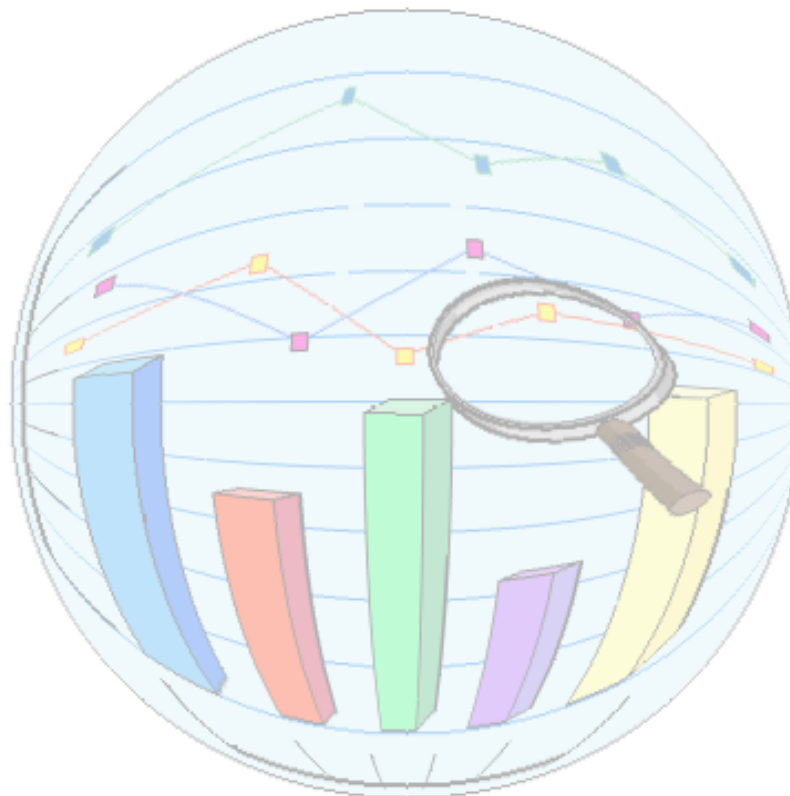

INFORMACIJA
O POSLOVANJU GOSPODARSKIH DRUŽB,
SAMOSTOJNIH PODJETNIKOV IN ZADRUG
V POMURSKI REGIJI
V LETU 2011

MURSKA SOBOTA, MAJ 2012

I.	UVOD	4
II.	POVZETEK	6
III.	REZULTATI POSLOVANJA DRUŽB	8
1.	REZULTATI POSLOVANJA DRUŽB GLEDE NA VELIKOST	10
2.	REZULTATI POSLOVANJA DRUŽB PO DEJAVNOSTIH	11
3.	REZULTATI POSLOVANJA DRUŽB PO OBČINAH	12
4.	ZBIRNI REZULTATI POSLOVANJA DRUŽB	13
4.1.	PRIHODKI	13
4.2.	ODHODKI	15
4.3.	DODANA VREDNOST IN IZGUBA NA SUBSTANCI	17
4.4.	ČISTI DOBIČEK IN ČISTA IZGUBA	19
5.	SREDSTVA IN OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV DRUŽB	21
IV.	REZULTATI POSLOVANJA PODJETNIKOV	23
1.	REZULTATI POSLOVANJA PODJETNIKOV PO VELIKOSTI	25
2.	REZULTATI POSLOVANJA PODJETNIKOV PO DEJAVNOSTIH	26
3.	REZULTATI POSLOVANJA PODJETNIKOV PO OBČINAH	27
4.	ZBIRNI REZULTATI POSLOVANJA PODJETNIKOV	28
4.1.	PRIHODKI	28
4.2.	ODHODKI	29
4.3.	DODANA VREDNOST	30
4.4.	PODJETNIKOV DOHODEK IN NEGATIVNI POSLOVNI IZID	31
5.	SREDSTVA IN OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV PODJETNIKOV	32
V.	REZULTATI POSLOVANJA ZADRUG	33
VI.	GOSPODARSKA MOČ POMURSKE REGIJE	34

Seznam preglednic

- Preglednica 1: Število predloženih letnih poročil v obdobju 2007-2011
- Preglednica 2: Prikaz poslovnega izida družb v letu 2011 po stopnjah
- Preglednica 3: Poslovanje gospodarskih družb v obdobju 2002-2011
- Preglednica 4: Pomembnejše postavke poslovnega izida družb
- Preglednica 5: Temeljni podatki o poslovanju družb razvrščeni po velikosti
- Preglednica 6: Temeljni podatki o poslovanju družb razvrščeni po dejavnostih
- Preglednica 7: Temeljni podatki o poslovanju družb po občinah
- Preglednica 8: Obseg in struktura prihodkov družb
- Preglednica 9: Obseg in struktura odhodkov družb
- Preglednica 10: Obseg in struktura neto dodane vrednosti družb po dejavnostih
- Preglednica 11: Poraba neto dodane vrednosti družb
- Preglednica 12: Obseg in struktura čistega dobička, čiste izgube družb po dejavnostih
- Preglednica 13: Bilanca stanja pomurskih družb na dan 31.12.2011
- Preglednica 14: Gibanje neto podjetnikovega dohodka v obdobju 2002-2011
- Preglednica 15: Temeljni podatki o poslovanju podjetnikov razvrščeni po velikosti
- Preglednica 16: Temeljni podatki o poslovanju podjetnikov razvrščeni po dejavnostih
- Preglednica 17: Temeljni podatki o poslovanju podjetnikov po občinah
- Preglednica 18: Obseg in struktura prihodkov podjetnikov
- Preglednica 19: Obseg in struktura odhodkov podjetnikov
- Preglednica 20: Dodana vrednost, izguba na substanci podjetnikov po dejavnostih
- Preglednica 21: Podjetnikov dohodek in negativni poslovni izid po dejavnostih
- Preglednica 22: Bilanca stanja podjetnikov na dan 31.12.2011
- Preglednica 23: Obseg in struktura čistega dobička, čiste izgube zadrug po dejavnostih
- Preglednica 24: Primerjava pomembnejših postavk poslovnega izida družb v regiji z republiko
- Preglednica 25: Temeljni kazalniki o poslovanju družb v regiji in republici
- Preglednica 26: Primerjava pomembnejših postavk poslovnega izida podjetnikov v regiji z republiko
- Preglednica 27: Temeljni kazalniki o poslovanju podjetnikov v regiji in republici
- Preglednica 28: Primerjava pomembnejših postavk poslovnega izida zadrug v regiji z republiko
- Preglednica 29: Temeljni kazalniki o poslovanju zadrug v regiji in republici

I. UVOD

V informaciji sta predstavljena **poslovni izid in premoženjsko finančni položaj gospodarskih družb** (v nadaljevanju: družbe), **zadrag in samostojnih podjetnikov posameznikov** (v nadaljevanju: podjetniki) **s sedežem v Pomurski statistični regiji** (v nadaljevanju: Pomurski regiji) **v letu 2011**. Podlaga so podatki¹ iz letnih poročil za leto 2011, ki so jih navedeni poslovni subjekti, v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah (v nadaljevanju: ZGD-1²), za namen državne statistike, predložili Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (v nadaljevanju: AJPEŠ) do 31. marca 2012.

Podatke iz letnih poročil za namen državne statistike oziroma zaradi spremljanja ekonomskih gibanj na različnih ravneh, so posamezni poslovni subjekti predložili na poenoteni obrazci, ki jih je AJPEŠ predpisal z Navodilom o predložitvi letnih poročil in drugih podatkov gospodarskih družb, zadrag in samostojnih podjetnikov posameznikov³. Z navodilom so za zadruge in podjetnike predpisani nekoliko drugačni poenoteni obrazci kot za družbe, zato jih v informaciji obravnavamo posebej. Pri podjetnikih sta posebej predstavljena poslovni izid in premoženjsko finančni položaj mikro in majhnih samostojnih podjetnikov, saj v Pomurski regiji v letu 2011 ni bilo podjetnikov, ki bi po velikosti sodili med srednje in velike.

Banke, zavarovalnice, hranilnice, pooblaščenke investicijskih družbe in določeni skladi, ki ne poslujejo po kontnem načrtu za družbe, podatkov iz letnih poročil za državno statistiko ne predlagajo, ker zanje predpisana vsebina podatkov iz letnih poročil na poenoteni obrazci ni primerna. V informacijo tudi niso vključeni podatki družb, ki so bile v letu 2011 izbrisane iz Sodnega registra in podatki podjetnikov, ki so v letu 2011 prenehali s poslovanjem. Prav tako v informaciji tudi ni podatkov o družbah, zadrugah in podjetnikih, ki so v stečajnem ali likvidacijskem postopku.

Podatke iz letnih poročil za leto 2011 je AJPEŠ v predpisanem roku predložilo 1.669 družb, 3.365 podjetnikov in 36 zadrug.

Preglednica 1: Število predloženih letnih poročil v obdobju 2007-2011

	Število predloženih letnih poročil				
	2011	2010	2009	2008	2007
GOSPODARSKE DRUŽBE	1.669	1.579	1.447	1.376	1.268
SAMOSTOJNI PODJETNIKI	3.365	3.339	3.260	3.127	2.996
ZADRUGE	36	36	35	37	37

Pri presoji poslovanja družb in zadrag v letu 2011 je treba upoštevati, da letna poročila družb in zadrag, zavezanih k reviziji, še niso revidirana, kar pomeni, da bodo po opravljeni reviziji rezultati njihovega poslovanja lahko tudi drugačni.

¹ Podatki, predloženi v evrih, so v informaciji prikazani v tisoč evrih, deleži pa na eno decimalno mesto.

² Uradni list RS, št. 65/2009-UPB3, 83/2009 Odl.US: U-I-165/08-10, Up-1772/08-14, Up-379/09-8, 33/2011, 91/2011, 100/2011 Skl.US: U-I-311/11-5, 32/2012

³ Uradni list RS, št. 7/2008, 8/2009, 107/2009 in 109/2010.

Na poslovne rezultate družb, podjetnikov in zadrug so v letu 2011 vplivali tudi drugi dejavniki gospodarskih in finančnih gibanj⁴:

- **Obseg industrijske proizvodnje** se je v letu 2011 povečal za 2,7 %, v letu 2010 pa za 6,7 %. V zadnjih dveh letih je torej ponovno prišlo do rasti obsega industrijske proizvodnje.
- **Cene industrijskih izdelkov pri proizvajalcih** so se povečale za 3,8 %, v letu 2010 pa le za 2,0 %.
- V letu 2011 je bila vrednost **izvoza** 20.477.552 tisoč evrov, vrednost **uvoza** pa 22.158.543 tisoč evrov. Izvoz je bil v primerjavi z letom 2010 večji za 12,2 %, uvoz pa za 11,5 %. **Pokritost uvoza z izvozom** se je nekoliko poslabšala, v letu 2011 je znašala 92,4 %, v letu 2010 pa 92,9 %.
- **Povprečna temeljna obrestna mera** v letu 2011 je bila 2,03 %, v letu 2010 pa 1,92 %⁵.
- **Cene življenjskih potrebščin** so se v letu 2011 povečale za 1,8 %, kar je enako kot v letu 2010⁶.

---

⁴ Vir podatkov o rasti cen, o obsegu industrijske proizvodnje in o zunanjetrgovinski menjavi je Statistični urad Republike Slovenije.

⁵ Vir podatkov: Bilten Banke Slovenije, januar 2012, letnik XXI, številka 1, str. II-28.

⁶ Podatek o rasti cen življenjskih potrebščin se nanaša na povečanje teh cen v obdobju januar – december 2011 v primerjavi z obdobjem januar – december 2010.

II. POVZETEK

Po podatkih za leto 2011 je bilo v Pomurju 1.669 poslovno aktivnih **družb**, kar je 5,7% več kot v letu 2010. Družbe, ki so podatke iz letnih poročil predložile za leto 2011, so v primerjavi z letom 2010 vidno izboljšale končni rezultat poslovanja.

Positivni poslovni rezultat (neto celotni dobiček) je bil dosežen v poslovnem delu izkaza poslovnega izida, pozitivna je bila prav tako podbilanca drugih prihodkov in odhodkov. Izgube na področju financiranja so bile tiste, ki so znižale pozitivni rezultat poslovanja. V primerjavi z letom 2010 so bile izgube na področju financiranja višje za 3,9-krat, kar je posledica znatnega povečanja finančnih odhodkov, predvsem iz naslova oslabitve in odpisov finančnih naložb. Na drugi strani se je izrazilo zmanjšal obseg finančnih prihodkov, na račun zmanjšanja finančnih prihodkov iz danih posojil. Pomurske družbe so tako po pokritju vseh odhodkov in davka od dobička, ugotovile neto čisto izgubo v višini 715 tisoč evrov, kar je 8,5-krat manj kot v letu 2010. Obseg neto čiste izgube, ki je bil ugotovljen v pomurskem gospodarstvu v letu 2011, je v zadnjih desetih letih, najnižji.

Slednje gre pripisati tudi povečani gospodarski aktivnosti družb v regiji. V letu 2011 so gospodarske družbe gospodarile z višjim obsegom premoženja in ustvarile višji obseg poslovanja. V regiji smo tako zabeležili za 3,6 odstotne točke višjo rast prihodkov in 4,3 odstotne točke višjo rast neto dodane vrednosti kot v republiki. Največ prihodkov so družbe ustvarile s prodajo izdelkov na domačem trgu. Ti prihodki so bili najvišji na področju trgovine in predelovalnih dejavnosti, kjer je bilo ustvarjene tudi največ neto dodane vrednosti. Visoko rast beležimo tudi pri čistih prihodkih iz prodaje na tujem trgu. Najbolj izvozno dejavne so družbe s področja dejavnosti proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic. Zaradi povečanega obsega poslovanja se je okrepila potreba po dodatnih virih financiranja. Tako pridobljena sredstva so družbe namenile predvsem v investicije v opredmetena osnovna sredstva in povečanje zalog.

Tako uspešne družbe kot neuspešne so izboljšale svoje poslovanje. Prve so ustvarile za 4,5% večji obseg čistega dobička, druge pa so zmanjšale obseg čiste izgube za 6,2%. Največji vpliv na izboljšanje končnega poslovnega rezultata v regiji imajo družbe s področja delovno intenzivne predelovalne dejavnosti. V primerjavi z letom poprej so močno izboljšale poslovanje, saj so po podatkih za leto 2010 izkazovale v bilancah še visoko neto čisto izgubo, v letu 2011 pa neto čisti dobiček. Navedeno pa ne velja za številčno najmočnejše družbe s področja trgovine. V letu 2011 so sicer poslovale najbolj uspešno, vendar so v primerjavi z letom poprej izkazale 2,9-krat manjši neto čisti dobiček.

Pomurska regija je med šestimi slovenskimi regijami, ki so v letu 2011 ugotovile neto čisto izgubo, izkazala najnižji obseg neto čiste izgube. Največjo neto čisto izgubo so izkazale družbe Gorenjske regije, najbolj uspešne pa so bile družbe v Osrednjeslovenski regiji. Vzpodbudno v regiji je tudi to, da beležimo v letu 2011 bolj ugodne premike v deležih pomembnejših ekonomskih kategorij v republiki. Tako se je zmanjšal delež v izgubah, povečal pa delež v ustvarjenih skupnih prihodkih in neto dodani vrednosti. Delež čistega dobička je ostal nespremenjen.

Temeljni kazalniki o poslovanju kažejo, da regija še vedno zaostaja za državo. Najbolj se ta zaostanek kaže pri kazalnikih produktivnosti in gospodarnosti poslovanja. Ugodnejši so le kazalniki donosnosti. V Pomurju zaostajamo pri prihodkih na zaposlenega za 32,8%, pri neto dodani vrednosti na zaposlenega za 31% in pri bruto plači na zaposlenega za 19,3%. Tako pri neto dodani vrednosti na zaposlenega kot bruto plači na zaposlenega je pomurska regija med dvanajstimi slovenskimi statističnimi regijami na dnu lestvice. Najvišjo neto dodano vrednost na zaposlenega so ustvarile družbe v Spodnjeposavski regiji, najvišje plače pa so bile izplačane delavcem v Osrednjeslovenski regiji.

Po produktivnosti so v regiji v ospredju družbe s področja storitvenih dejavnosti. Najvišje plače na zaposlenega so bile izplačane na področju poslovanja z nepremičninami. V tej dejavnosti so družbe dosegle tudi najvišjo neto dodano vrednost na zaposlenega.

Leto 2011 so **samostojni podjetniki** sklenili z boljšim poslovnim rezultatom kot leto poprej. Edini med poslovnimi subjekti so poslovali pozitivno. Ugotovili so za 11% višji neto podjetnikov dohodek kot v letu 2010 kar znaša 14.438 tisoč evrov neto podjetnikovega dohodka.

Največ podjetnikovega dohodka (3.330 tisoč evrov), izkazalo ga je 78,3% pomurskih podjetnikov, je bilo ustvarjenega na področju predelovalne dejavnosti, kjer je bila izkazana tudi najvišja neto dodana vrednost (16.675 tisoč evrov). Za največ (5,6 krat) se je podjetnikov dohodek povečal pri podjetnikih s področja oskrbe z električno energijo, plinom in paro. Najvišji negativni poslovni izid (877 tisoč evrov) so ustvarili podjetniki s področja poslovanja F (Gostinstvo). Rezultati poslovanja podjetnikov v letu 2011 kažejo, da v ospredje prihajajo podjetniki predelovalne dejavnosti, medtem ko rezultati poslovanja podjetnikov storitvenega sektorja (gradbeništvo, gostinstvo, trgovina) upadajo.

Na območju Pomurske regije posluje 4,6% vseh majhnih podjetnikov v republiki. Obveznost predložitve letnega poročila je izpolnilo 3.365 pomurskih podjetnikov. Po končnem poslovnem izidu poslovanja podjetnikov je Pomurska regija med 12 statističnimi regijama uvrščena na osmo mesto.

Pomurski podjetniki so uspešnejši pri donosnosti kapitala, pri donosnosti sredstev so enako uspešni kot podjetniki v republiki. Temeljni kazalniki poslovanja pomurskih podjetnikov še vedno kažejo na zaostajanje regije za državo. Za največ (za 26,2%) zaostajajo pri ustvarjenem neto podjetnikovem dohodku na zaposlenega, pri neto dodani vrednosti na zaposlenega zaostajajo za 13,5%. Izplačana bruto plača na zaposlenca pri pomurskih podjetnikih je bila 874 evrov, kar je za 34 evrov več kot leta 2010 in 28 evrov manj od slovenskega povprečja ter za 269 evrov manj od zaposlenega v pomurskih gospodarskih družbah.

V pomurskem prostoru je leta 2011 poslovalo 36 **zadrug**. Ustvarile so neto čisto izgubo v višini 48 tisoč evrov, kar predstavlja 7,5 odstotni delež v republiki Sloveniji. Neto čista izguba se je v Pomurju v primerjavi s preteklim letom zmanjšala za 82,8%, na nivoju republike se je povečala 7,5 krat. Takšen rezultat je odraz slabega poslovanja zadrug s področja gradbeništva in kmetijstva.

Pomurske zadruge so v primerjavi z letom 2010 dosegle 5,6 krat višji čisti dobiček, medtem ko se ja ta na nivoju republike zmanjšal za 5%. Pomurske zadrege dosegajo višjo rast prihodkov in odhodkov, rast neto dodane vrednosti je bila za 3,3 odstotne točke nižja od slovenskega povprečja. Pri zadrugah v Pomurju je bilo zaposlenih 134 delavcev, ki so gospodarili s premoženjem v višini 29.418 tisoč evrov.

III. REZULTATI POSLOVANJA DRUŽB

V letu 2011 je bilo v Pomurju 1.669 poslovno aktivnih družb, ki so ustvarile 1.956.981 tisoč evrov prihodkov. **Obseg prihodkov je bil višji od skupnih odhodkov, za znesek neto celotnega dobička⁷, v višini 7.218 tisoč evrov.** Pozitivni poslovni rezultat (neto celotni dobiček) je bil dosežen v poslovnem delu izkaza poslovnega izida, pozitivna je bila prav tako podbilanca drugih prihodkov in odhodkov. **Izgube na področju financiranja so bile tiste, ki so znižale pozitivni rezultat poslovanja**, saj so finančni odhodki krepko presegle finančne prihodke, in sicer **v višini 33.521 tisoč evrov.** V primerjavi z letom 2010 so bile izgube na področju financiranja višje za 3,9-krat, kar je posledica znatnega povečanja finančnih odhodkov (9%) in znatnega zmanjšanja finančnih prihodkov (10%).

Preglednica 2: Prikaz poslovnega izida družb v letu 2011 po stopnjah

	PRIHODKI		ODHODKI		RAZLIKA
	znesek v tisoč €	delež v %	znesek v tisoč €	delež v %	znesek v tisoč €
SKUPAJ	1.956.981	100,0	1.949.763	100,0	7.218
Poslovni	1.924.034	98,3	1.892.565	97,1	31.470
Finančni	19.745	1,0	53.265	2,7	-33.521
Drugi	13.202	0,7	3.933	0,2	9.269

Če od neto celotnega dobička odštejemo še znesek obračunanega davka iz dobička uspešnih družb (8.297 tisoč evrov) ter prištejemo znesek odloženih davkov (364 tisoč evrov), je končni rezultat poslovanja pomurskih gospodarskih družb neto čista izguba⁸ v višini 715 tisoč evrov. V primerjavi z letom 2010, so pomurske družbe vidno izboljšale končni rezultat poslovanja, saj so v letu 2011 ugotovile 8,5-krat nižji obseg neto čiste izgube. Če pogledamo končne rezultate poslovanja v zadnjih desetih letih, lahko ugotovimo, da je prav obseg izgube, ki je bil ugotovljen v pomurskem gospodarstvu v letu 2011, v zadnjih desetih letih, najnižji.

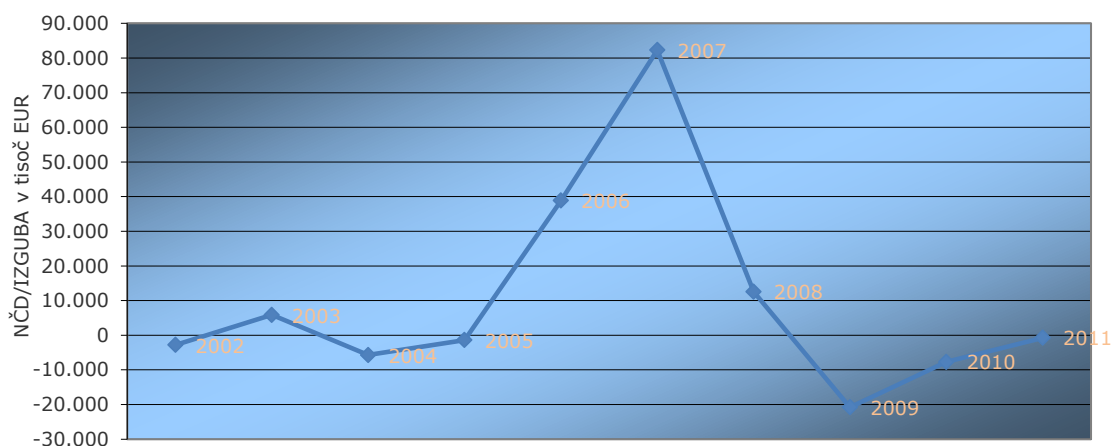
Preglednica 3: Poslovanje gospodarskih družb v obdobju 2002-2011

LETO	ČISTI DOBIČEK (v tisoč €)	ČISTA IZGUBA (v tisoč €)	NETO ČISTI DOBIČEK + NETO ČISTA IZGUBA - (v tisoč €)
2002	35.487	38.294	-2.807
2003	41.617	35.755	5.862
2004	38.097	43.808	-5.710
2005	42.606	44.004	-1.398
2006	53.414	14.549	38.865
2007	102.303	19.997	82.306
2008	66.400	53.841	12.559
2009	48.556	69.345	-20.789
2010	47.036	54.716	-7.680
2011	48.943	49.658	-715

⁷Neto celotni dobiček je pozitivna razlika med prihodki in odhodki.

⁸Neto čista izguba je neto celotna izguba, povečana za obračunane davke in zmanjšana za neto odložene davke oz. negativna razlika med čistim dobičkom in čisto izgubo.

**Gibanje neto čistega dobička/izgube
v obdobju 2002-2011**

Na izboljšanje poslovanja kažejo tudi rezultati uspešnih in neuspešnih družb v regiji. Uspešne družbe so izkazale 48.943 tisoč evrov čistega dobička, neuspešne družbe pa 49.658 tisoč evrov čiste izgube. Prve so obseg dobička povečale za 4,5%, medtem ko so neuspešne družbe zmanjšale čisto izgubo za 6,2%.

Preglednica 4: Pomembnejše postavke poslovnega izida družb

POSTAVKE POSLOVNEGA IZIDA	Znesek v tisoč €		Indeks	Delež v prihodkih v %	
	2011	2010	2011/2010	2011	2010
Prihodki	1.956.981	1.752.257	111,7	100,0	100,0
Odhodki	1.949.763	1.750.270	111,4	99,6	99,9
Dodana vrednost	436.133	403.455	108,1	22,3	23,0
Izguba na substanci	5.483	6.247	87,8	0,3	0,4
Neto dodana vrednost	430.650	397.208	108,4	22,0	22,7
Davek iz dobička	8.297	7.128	116,4	0,4	0,4
Odloženi davek	-364	942	-	0,0	0,1
Čisti dobiček	48.943	46.844	104,5	2,5	2,7
Čista izguba	49.658	52.928	93,8	2,5	3,0
Neto čisti dobiček + Neto čista izguba -	-715	-6.083	11,8	0,0	-0,3
Bilančni dobiček	276.794	262.160	105,6	14,1	15,0
Bilančna izguba	99.788	74.149	134,6	5,1	4,2
Neto bilančni dobiček + Neto bilančna izguba -	177.005	188.010	94,1	9,0	10,7

1. REZULTATI POSLOVANJA DRUŽB GLEDE NA VELIKOST

Družbe se v skladu s 55. členom ZGD-1 razvrščajo v mikro, majhne, srednje in velike na podlagi podatkov dveh zaporednih poslovnih let. Velikost družb se izračunava na podlagi treh meril, in sicer povprečnega števila zaposlenih v poslovnem letu, čisti prihodkov od prodaje in vrednost aktive ob koncu poslovnega leta.

Preglednica 5: Temeljni podatki o poslovanju družb razvrščeni po velikosti

TEMELJNI PODATKI	DRUŽBE		ZAPOSLENI		ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE		VREDNOST AKTIVE NA DAN 31.12.2011		NETO ČISTI DOBIČEK/ IZGUBA	
	število	delež v %	število	delež v %	znesek v tisoč €	delež v %	znesek v tisoč €	delež v %	znesek v tisoč € 2011 2010	
SKUPAJ	1.669	100,0	16.647	100	1.871.790	100	2.025.598	100	-715	-6.083
Mikro	1.508	90,4	5.163	31,0	364.496	19,5	573.099	28,3	-6.385	-4.727
Majhne	95	5,7	3.108	18,7	358.119	19,1	412.529	20,4	3.368	140
Srednje	41	2,5	5.659	34,0	530.675	28,4	517.652	25,6	194	7.876
Velike	25	1,5	2.718	16,3	618.501	33,1	522.318	25,8	2.108	-9.372

Po številu v regiji prevladujejo mikro družbe, saj predstavljajo 90,4% vseh družb. V letu 2011 so z 28,3% vseh sredstev v regiji ustvarile slabo petino čistih prihodkov od prodaje ter zaposlovale 31% vseh delavcev. Mikro družbe tako kljub svoji številčnosti, prvič po več letih niso vodilne pri številu zaposlenih, saj so v ospredju srednje družbe s 34% vseh delavcev.

Če primerjamo končni rezultat poslovanja družb v letu 2011 z letom poprej, lahko ugotovimo, da se je le-ta močno izboljšal. Tako so pomurske družbe zabeležile 8,5- krat nižji obseg neto čiste izgube, v končni vrednoti 715 tisoč evrov. **K izboljšanju poslovnega rezultata so največ prispevale velike družbe, ki so v letu 2010 v bilancah izkazovale še visoke izgube, medtem ko so leto 2011 zaključile z neto čistim dobičkom v višini 2.108 tisoč evrov.** Tem družbam pripada 16,3% vseh delavcev, tretjina vseh čistih prihodkov od prodaje in četrtnina vseh sredstev družb.

Najboljše so poslovale **majhne** družbe. Tako je 95 pomurskih družb, s slabo petino vseh delavcev in premoženja, povečalo obseg ustvarjenega neto čistega dobička iz 140 tisoč evrov v letu 2010 na 3.368 tisoč evrov v letu 2011.

Najbolj se je vpliv recesije odrazil v mikro gospodarstvu, saj so **mikro** družbe poslovno leto 2011 edine zaključile v rdečih številkah in sicer neto čisti izgubi v višini 6.385 tisoč evrov. V primerjavi z letom poprej je bila izguba višja za dobrih 35%.

Svoje poslovanje so poslabšale tudi **srednje** družbe. Obseg neto čistega dobička so močno zmanjšale. Z dobro četrtnino celotnega premoženja družb, so ustvarile 25,8% vseh čistih prihodkov od prodaje ter izkazale neto čisti dobiček v višini 194 tisoč evrov.

2. REZULTATI POSLOVANJA DRUŽB PO DEJAVNOSTIH

Tako kot lansko leto so tudi letos, po obsegu gospodarske aktivnosti in vplivu na končni poslovni rezultat, v ospredju družbe s področja delovno intenzivne **predelovalne dejavnosti**, ki zaposluje več kot polovico vseh delavcev. V letu 2011 so ustvarile 39,9% vseh čistih prihodkov od prodaje, njihova sredstva pa so predstavljala 34,6% sredstev vseh družb. V primerjavi z letom poprej so močno izboljšale poslovanje, saj so po podatkih za leto 2010 ustvarile neto čisto izgubo v višini 13.800 tisoč evrov, v letu 2011 pa neto čisti dobiček v višini 1.074 tisoč evrov. Močno so izboljšale poslovanje tudi družbe s področja **rudarstva**, saj so obseg izgube prepolovile. Navedeno ne moremo trditi za številčno najmočnejše družbe s področja **trgovine**. V letu 2011 so sicer poslovale najbolj uspešno, saj so ustvarile neto čisti dobiček v višini 2.407 tisoč evrov, kar pa je v primerjavi z letom poprej 2,9-krat manj.

Omenimo še družbe s področja gradbeništva in **kmetijstva**. Slednje so povečale obseg neto čiste izgube 2,3-krat, v skupni vrednosti 1.202 tisoč evrov. Močno so poslabšale poslovanje tudi družbe s področja **gradbeništva**, ki so po podatkih za leto 2010 ustvarile še neto čisti dobiček v višini 3.305 tisoč evrov, v letu 2011 pa neto čisto izgubo v višini 1.031 tisoč evrov.

Preglednica 6: Temeljni podatki o poslovanju družb razvrščeni po dejavnostih

TEMELJNI PODATKI PODROČJA DEJAVNOSTI	DRUŽBE		ZAPOSLENI		ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE		VREDNOST AKTIVE NA DAN 31.12.2011		NETO ČISTI DOBIČEK/IZGUBA		
	število	delež v %	število	delež v %	znesek v tisoč €	delež v %	znesek v tisoč €	delež v %	znesek v tisoč €	2011	2010
SKUPAJ	1.669	100,0	16.647	100,0	1.871.790	100,0	2.025.598	100,0	-715	-6.083	
A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	39	2,3	606	3,6	61.347	3,3	151.738	7,5	-1.202	-533	
B Rudarstvo	10	0,6	254	1,5	20.374	1,1	69.974	3,5	-2.200	-4.620	
C Predelovalne dejavnosti	244	14,6	8.587	51,6	746.555	39,9	700.379	34,6	1.074	-13.800	
D Oskrba z električno energijo, plinom in paro	43	2,6	80	0,5	20.596	1,1	122.620	6,1	-539	1.083	
E Oskrba z vodo; ravnanje z odpadki in odpadki; saniranje okolja	29	1,7	614	3,7	51.660	2,8	52.399	2,6	36	1.454	
F Gradbeništvo	191	11,4	2.114	12,7	230.895	12,3	251.260	12,4	-1.031	3.305	
G Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil	435	26,1	1.620	9,7	559.196	29,9	363.426	17,9	2.407	7.025	
H Promet in skladiščenje	77	4,6	818	4,9	67.207	3,6	57.416	2,8	-34	-1.047	
I Gostinstvo	82	4,9	402	2,4	15.151	0,8	36.536	1,8	-74	-628	
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	64	3,8	230	1,4	18.781	1,0	19.172	0,9	1.246	1.221	
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	41	2,5	35	0,2	2.077	0,1	27.268	1,3	-573	-934	
L Poslovanje z nepremičninami	43	2,6	49	0,3	6.714	0,4	43.406	2,1	917	1.211	
M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	254	15,2	726	4,4	40.297	2,2	88.816	4,4	-688	787	
N Druge raznovrstne poslovne dej.	44	2,6	205	1,2	16.913	0,9	10.170	0,5	-181	-242	
P Izobraževanje	11	0,7	26	0,2	957	0,1	864	0,0	-100	-49	
Q Zdravstvo in socialno varstvo	33	2,0	244	1,5	10.920	0,6	27.502	1,4	411	-292	
R Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	6	0,4	13	0,1	700	0,0	793	0,0	-60	-4	
S Druge dejavnosti	23	1,4	24	0,1	1.449	0,1	1.859	0,1	-123	-20	

3. REZULTATI POSLOVANJA DRUŽB PO OBČINAH

Iz prikaza osnovnih podatkov o poslovanju družb po občinah je razvidno, da so največji vpliv na končni rezultat poslovanja v regiji imele družbe iz območja občine **Lendava**. Slednje so namreč izkazale 3,3-krat nižji obseg neto čiste izgube, v končni višini 7.180 tisoč evrov, kar jih še vedno uvršča v sam vrh pomurskih občin z izgubo. Med devetimi pomurskimi občinami, kjer so družbe poslovanje zaključile z izgubo, so na drugem mestu družbe iz občine **Radenci** (1.836 tisoč evrov), na tretjem mestu pa družbe iz občine **Črenšovci** (442 tisoč evrov).

Na strani dobička se, tako kot lansko leto tudi letos, v sam vrh uvrščajo družbe iz občine **Odranci** s 3.296 tisoč evrov dobička. Obseg ustvarjenega neto čistega dobička so v primerjavi z letom 2010 povečale za 61,2%. Slednje ne moremo trditi za družbe iz območja občine **Murska Sobota**, ki so po podatkih za leto 2010, po višini dobička sodile v sam vrh, v letu 2011 pa so ustvarile samo 251 tisoč evrov neto čistega dobička.

Preglednica 7: Temeljni podatki o poslovanju družb po občinah

OBČINE	DRUŽBE		ZAPOSLENI		ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE		VREDNOST AKTIVE NA DAN 31.12.2011		NETO ČISTI DOBIČEK/IZGUBA	
	število	delež v %	število	delež v %	znesek v tisoč €	delež v %	znesek v tisoč €	delež v %	znesek v tisoč €	
									2011	2010
SKUPAJ	1.669	100,0	16.647	100,0	1.871.790	100,0	2.025.598	100,0	-715	-6.083
2 BELTINCI	91	5,5	536	3,2	36.240	1,9	58.107	2,9	-340	208
10 TIŠINA	24	1,4	42	0,3	3.788	0,2	3.117	0,2	30	54
15 ČRENŠOVCI	45	2,7	355	2,1	26.127	1,4	23.985	1,2	-442	-722
29 GORNJA RADGONA	164	9,8	2.663	16,0	269.643	14,4	235.090	11,6	2.871	4.543
31 GORNJI PETROVCI	11	0,7	113	0,7	2.479	0,1	4.410	0,2	-312	-354
33 ŠALOVCI	5	0,3	11	0,1	687	0,0	1.273	0,1	17	-3
47 KOBILJE	4	0,2	26	0,2	680	0,0	316	0,0	17	-12
56 KUZMA	11	0,7	70	0,4	6.262	0,3	7.849	0,4	31	-729
59 LENDAVALA	197	11,8	1.680	10,1	158.202	8,5	221.590	10,9	-7.180	-23.698
63 LJUTOMER	184	11,0	1.664	10,0	167.619	9,0	203.057	10,0	415	41
78 MORAVSKE TOPLICE	57	3,4	219	1,3	12.346	0,7	25.716	1,3	343	252
80 MURSKA SOBOTA	536	32,1	6.801	40,9	850.805	45,5	807.681	39,9	251	9.793
86 ODRANCI	22	1,3	345	2,1	71.367	3,8	28.665	1,4	3.296	2.045
97 PUCONCI	61	3,7	411	2,5	57.147	3,1	79.079	3,9	-178	783
100 RADENCI	64	3,8	589	3,5	54.279	2,9	138.414	6,8	-1.836	799
105 ROGAŠOVCI	10	0,6	66	0,4	5.083	0,3	4.341	0,2	-40	-70
116 SVETI JURIJ	20	1,2	75	0,5	8.312	0,4	6.094	0,3	-257	-327
132 TURNIŠČE	21	1,3	318	1,9	47.907	2,6	27.726	1,4	717	676
152 CANKOVA	14	0,8	52	0,3	8.532	0,5	14.931	0,7	118	-50
156 DOBROVNIK	19	1,1	72	0,4	6.330	0,3	20.718	1,0	-248	-349
158 GRAD	5	0,3	4	0,0	777	0,0	481	0,0	1	14
161 HODOŠ	2	0,1	4	0,0	31	0,0	700	0,0	-24	-4
166 KRIŽEVCI	48	2,9	297	1,8	50.225	2,7	83.249	4,1	701	947
176 RAZKRIŽJE	5	0,3	28	0,2	4.237	0,2	3.514	0,2	533	398
187 VELIKA POLANA	5	0,3	18	0,1	1.140	0,1	832	0,0	19	73
188 VERŽEJ	18	1,1	32	0,2	6.746	0,4	3.723	0,2	65	-11
195 APAČE	26	1,6	155	0,9	14.798	0,8	20.943	1,0	718	-382

4. ZBIRNI REZULTATI POSLOVANJA DRUŽB

4.1. PRIHODKI

Pomurske družbe so v letu 2011 ustvarile 1.956.981 tisoč evrov prihodkov, 12% več kakor v letu 2010. Rast skupnih prihodkov je posledica povečanja poslovnih prihodkov (12%), medtem ko so se drugi prihodki zmanjšali za 14%, finančni prihodki pa za 10%. Med poslovnimi prihodki so nadpovprečno rast dosegli čisti prihodki od prodaje na trgu EU, v višini 21%.

Preglednica 8: Obseg in struktura prihodkov družb

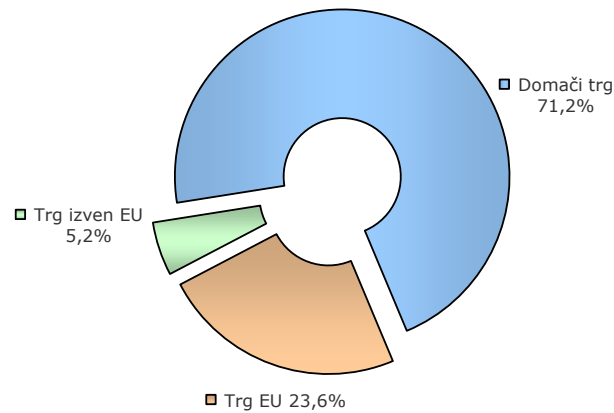
PRIHODKI	Znesek v tisoč €		Indeks 2011/2010	Delež v %	
	2011	2010		2011	2010
PRIHODKI SKUPAJ	1.956.981	1.752.257	112	100,0	100,0
I. POSLOVNI PRIHODKI	1.924.034	1.714.893	112	98,3	97,9
1. Čisti prihodki od prodaje	1.871.790	1.667.443	112	96,4	95,2
- na domačem trgu	1.332.544	1.209.505	110	68,1	69,0
- na trgu EU	442.239	367.002	121	22,6	20,9
- na trgu izven EU	97.007	90.937	107	5,0	5,2
2. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	15.688	7.333	214	0,8	0,4
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	4.336	2.276	191	0,2	0,1
4. Drugi poslovni prihodki*	32.220	37.841	85	1,6	2,2
II. FINANČNI PRIHODKI	19.745	21.958	90	1,0	1,3
1. Finančni prihodki iz deležev	10.778	10.131	106	0,6	0,6
2. Finančni prihodki iz danih posojil	5.577	7.888	71	0,3	0,5
3. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	3.389	3.939	86	0,2	0,2
III. DRUGI PRIHODKI	13.202	15.407	86	0,7	0,9

* Subvencije, dotacije, regresi, kompenzacije in drugi poslovni prihodki.

Struktura celotnih prihodkov se je v primerjavi z letom 2010 nekoliko spremenila; večino (98,3%) celotnih prihodkov predstavljajo **poslovni prihodki**, 1% finančni prihodki in 0,7% drugi prihodki. Največ poslovnih prihodkov so družbe ustvarile s prodajo na domačem trgu. Čiste prihodke na domačem trgu v višini 1.332.544 tisoč evrov je ugotovilo 1.338 družb. Najvišji so na področju trgovine (474.286 tisoč evrov) in predelovalnih dejavnosti (349.976 tisoč evrov).

Čiste prihodke iz prodaje na tujem trgu (trg EU in izven EU) je ustvarilo 482 družb ali 28,9% vseh družb. Od tega je 16 velikih družb ustvarilo 28,6%, 33 srednje velikih družb pa 44,6% vse prihodkov na tujem trgu. Največji delež, 73,5% tovrstnih prihodkov je ustvarilo 137 družb s področja predelovalnih dejavnosti. Najbolj izvozno dejavne so družbe s področja dejavnosti 29-Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (71.952 tisoč evrov), dejavnosti 28-Proizvodnja drugih strojev in naprav (69.461 tisoč evrov) in dejavnosti 25-Proizvodnja kovinskih izdelkov, strojev in naprav (65.651 tisoč evrov).

Struktura prihodkov družb po trgih

Finančni prihodki družb so znašali 19.745 tisoč evrov in so bili v primerjavi z letom 2010 nižji za 10%. Med finančnimi prihodki je bilo največ, 54,6% finančnih prihodkov iz deležev, 28,2% finančnih prihodkov iz danih posojil in 17,2% finančni prihodkov iz poslovnih terjatev. Najbolj so se zmanjšali finančni prihodki iz danih posojil, in sicer za slabo tretjino. Povečali so se le finančni prihodki iz deležev, za 6%.

Drugi prihodki predstavljajo v strukturi 0,7%. Ta vrsta prihodkov obsega poleg neobičajnih postavk (prejete odškodnine, kazni ter subvencije, dotacije in podobni prihodki, ki niso povezani s poslovnimi učinki) tudi prihodke iz vrednotenja naložbenih nepremičnin po pošteni vrednosti ter iz odtujitve naložbenih nepremičnin.

4.2. ODHODKI

Družbe so v letu 2011 izkazale skupne odhodke v znesku 1.949.763 tisoč evrov, 11% več kakor v letu 2010. Odhodki so v primerjavi s prihodki rasli za eno odstotno točko počasneje.

Preglednica 9: Obseg in struktura odhodkov družb

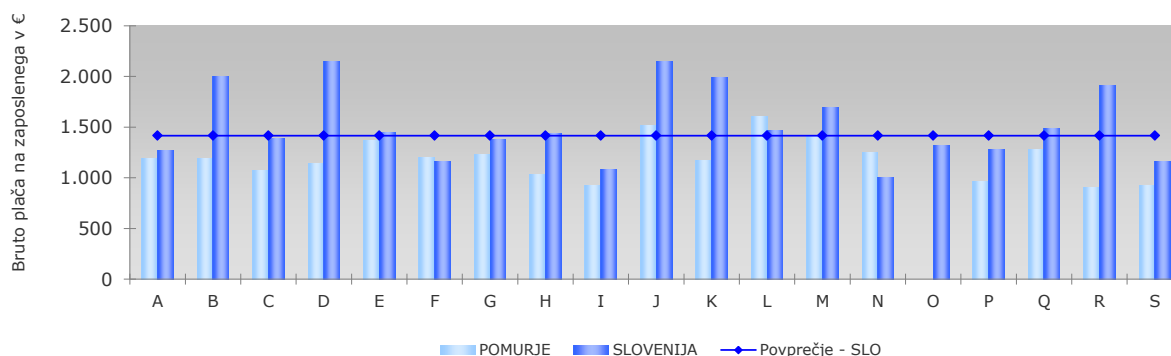
ODHODKI	Znesek v tisoč €		Indeks 2011/2010	Delež v %	
	2011	2010		2011	2010
ODHODKI SKUPAJ	1.949.763	1.750.270	111	100,0	100,0
I. POSLOVNI ODHODKI	1.892.565	1.697.905	111	97,1	97,0
1. Stroški blaga, materiala in storitev	1.479.052	1.301.370	114	75,9	74,4
2. Stroški dela	312.296	292.725	107	16,0	16,7
- stroški plač	228.234	212.589	107	11,7	12,1
- stroški pokojninskih in drugih socialnih zavarovanj	39.621	36.979	107	2,0	2,1
- drugi stroški dela	44.442	43.157	103	2,3	2,5
3. Odpisi vrednosti	86.884	87.496	99	4,5	5,0
4. Drugi poslovni odhodki	14.332	16.315	88	0,7	0,9
II. FINANČNI ODHODKI	53.265	48.963	109	2,7	2,8
1. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	17.209	15.087	114	0,9	0,9
2. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	31.343	29.243	107	1,6	1,7
3. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	4.714	4.634	102	0,2	0,3
III. DRUGI ODHODKI	3.933	3.402	116	0,2	0,2

Večino skupnih odhodkov, 97,1%, predstavljajo **poslovni odhodki**, ki so v primerjavi z letom 2010 bili višji za 11%. Med poslovnimi odhodki so po obsegu največji stroški blaga, materiala in storitev, saj predstavljajo 75,9% vseh odhodkov. Stroški dela so se glede na leto poprej povečali za 7%, enaka rast je zabeležena tudi pri stroških plač in stroških pokojninskih in drugih socialnih zavarovanj. Med stroški dela predstavljajo stroški plač 73,1%, stroški pokojninskih in drugih socialnih zavarovanj 12,7% in drugi stroški dela (regres za letni dopust, bonitete, povračila za prevoz na delo in z njega, davek na izplačane plače) 14,2%.

Plače je v letu 2011 obračunalo 1.141 družb oz. 68,4% vseh v regiji. Plače obračunavajo družbe v bruto znesku, vključno z nadomestili plač, ki jih zaposleni prejema za čas, ko ne delajo, in ki bremenijo delodajalca. **V letu 2011 je znašala povprečna mesečna plača na zaposlenega v pomurskem gospodarstvu 1.143 evrov, na nivoju Slovenije 1.416 evrov. Regija tako pri plači na zaposlenega zaostaja v absolutnem znesku za 273 evrov bruto oz. 19,3%. V primerjavi z letom 2010 se je ta zaostanek še povečal, saj je takrat regija pri plači zaostajala za 220 evrov oz. 15,9%.**

**Primerjava bruto plač na zaposlenega v gospodarskih družbah
po DEJAVNOSTIH**

Najvišje plače v Pomurju so bile izplačane na področju storitvenih dejavnosti. V ospredju so področje poslovanja z nepremičninami (1.609 evrov), področje informacijske in komunikacijske dejavnosti (1.513 evrov) in področje strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnosti (1.420 evrov). Družbe iz vseh navedenih področij so presegle tako pomursko kot republiško povprečje. Družbe s področja poslovanja z nepremičninami ter družbe s področja drugih raznovrstnih poslovnih dejavnosti presegajo tudi slovensko povprečje v panogi. Tako so lansko leto zaposleni v pomurskih družbah, ki se ukvarjajo z nepremičninami v povprečju prejeli za 141 evrov višjo plačo od njihovih sodelavcev v Sloveniji. V dejavnosti drugih raznovrstnih poslovnih dejavnosti je ta razkorak še višji, in sicer 253 evrov.

V predelovalni dejavnosti, kjer je zaposlenih več kot polovica vseh delavcev v pomurskem gospodarstvu, je bila povprečna mesečna plača na zaposlenega 1.069 evrov, kar je za 74 evrov manj od pomurskega povprečja in kar za 22,8% oz. 315 evrov manj od slovenskega povprečja v panogi. Tako kot v letu 2010 so tudi v letu 2011 najnižjo plačo v Pomurju prejeli delavci, ki so zaposleni v družbah, ki se ukvarjajo s kulturno, razvedrilno in rekreacijsko dejavnostjo. V primerjavi z ostalimi slovenskimi družbami, ki se ukvarjajo z enako dejavnostjo, so v povprečju prejeli za 52,8% nižjo plačo, kar v absolutnem znesku predstavlja 1.007 evrov bruto.

Finančni odhodki so znašali 53.265 tisoč evrov in so bili v primerjavi z letom 2010 višji za 9%. Največji del finančnih odhodkov, 58,8% predstavljajo finančni odhodki iz finančnih obveznosti (gre predvsem za finančne odhodke iz posojil, prejetih od bank). Sledili so finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb (32,3%), preostalih 8,9% pa so pomenili finančni odhodki iz poslovnih obveznosti. Od naštetih vrst finančnih odhodkov so se najbolj povečali finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb, za 14%, najmanj pa finančni odhodki iz poslovnih obveznosti, za 2%.

4.3. DODANA VREDNOST IN IZGUBA NA SUBSTANCI

Dodana vrednost⁹ je novo ustvarjena vrednost in izraža gospodarsko aktivnost družb. Dodano vrednost v znesku 463.133 tisoč evrov, 8,1% več kakor v letu 2010, je ugotovilo 1.268 družb ali 76% vseh. Izgubo na substanci v znesku 5.483 tisoč evrov je izkazalo 302 družb ali 18,1% vseh. V primerjavi z letom 2010 se je obseg izgube na substanci zmanjšal za 12,2%. 99 družb je bilo takšnih, ki niso ustvarile niti dodane vrednosti niti izgube na substanci, kar pomeni, da so poslovale na pragu rentabilnosti.

Pomurske družbe so v letu 2011 ustvarile 430.650 tisoč evrov neto dodane vrednosti¹⁰, kar je za 8,4% več kot v letu poprej. Struktura neto dodane vrednosti po dejavnostih se ni bistveno spremenila. Še vedno so največ neto dodane vrednosti, 46% ustvarile družbe predelovalnih dejavnosti, 13,3% odpade na področje trgovine in 12,5% na področje gradbeništva. V primerjavi z letom poprej se je obseg ustvarjene neto dodane vrednosti tako na področju predelovalne dejavnosti kot področju trgovine povečal za dobrih 13%. Na področju gradbeništva je bilo ustvarjeno za 2% manj neto dodane vrednosti.

Preglednica 10: Obseg in struktura neto dodane vrednosti družb po dejavnostih

PODROČJA DEJAVNOSTI	DODANA VREDNOST				IZGUBA NA SUBSTANCI				NETO DODANA VREDNOST v tisoč €	
	število družb	znesek v tisoč €	delež v %	indeks 2011 2010	število družb	znesek v tisoč €	delež v %	indeks 2011 2010	2011	2010
SKUPAJ	1.268	436.133	100,0	108,1	302	5.483	100,0	87,8	430.650	397.208
A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	29	20.600	4,7	107,2	5	1.317	24,0	246,6	19.283	18.690
B Rudarstvo	7	8.044	1,8	106,0	3	197	3,6	25,6	7.847	6.823
C Predelovalne dejavnosti	212	198.208	45,4	111,8	24	154	2,8	5,6	198.054	174.541
D Oskrba z električno energijo, plinom in paro	24	5.642	1,3	110,1	17	232	4,2	306,3	5.409	5.051
E Oskrba z vodo; ravnanje z odplakami in odpadki; saniranje okolja	20	16.315	3,7	104,0	8	590	10,8	759,9	15.726	15.616
F Gradbeništvo	162	54.024	12,4	98,0	23	30	0,5	124,2	53.994	55.116
G Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil	295	57.635	13,2	114,2	101	560	10,2	243,5	57.075	50.230
H Promet in skladiščenje	65	21.614	5,0	108,1	8	21	0,4	61,2	21.593	19.960
I Gostinstvo	54	7.533	1,7	108,0	20	39	0,7	90,4	7.494	6.929
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	49	8.673	2,0	108,5	11	92	1,7	118,9	8.581	7.918
K Finančne in zavarovalniške dej.	24	1.053	0,2	126,0	14	30	0,6	50,1	1.023	775
L Poslovanje z nepremičninami	28	4.149	1,0	78,7	12	32	0,6	78,6	4.117	5.229
M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	208	19.458	4,5	106,7	37	1.985	36,2	132,6	17.473	16.738
N Druge raznovrstne poslovne dej.	34	4.843	1,1	85,6	9	143	2,6	*	4.700	5.650
P Izobraževanje	8	460	0,1	112,3	2	0	0,0	-	460	408
Q Zdravstvo in socialno varstvo	25	7.242	1,7	104,0	6	41	0,7	*	7.201	6.958
R Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	5	211	0,0	165,4	1	12	0,2	2.515,6	199	127
S Druge dejavnosti	19	429	0,1	92,3	1	6	0,1	-	423	450

* Indeks je večji od 1000.

⁹ Dodana vrednost je kosmati donos od poslovanja zmanjšan za stroške blaga, materiala in storitev in druge poslovne odhodke. V primeru, če vrednost proizvodnje na zadošča za pokritje vmesne porabe, je izid negativen in se imenuje izguba na substanci.

¹⁰ Neto dodana vrednost je razlika med dodano vrednostjo in izgubo na substanci.

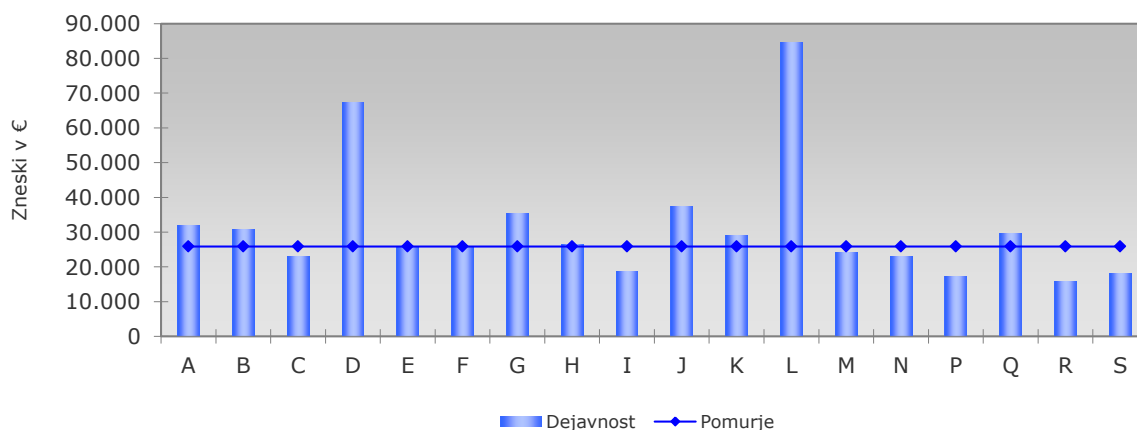
Iz neto dodane vrednosti se najprej pokrivajo stroški dela in stroški amortizacije, preostanek pa je namenjen za nadaljnjo reprodukcijo. Na nivoju regije je obseg neto dodane vrednosti zadoščal za pokritje celotnih stroškov za plače in amortizacijo, za nadaljnjo reprodukcijo je ostalo 46.622 tisoč evrov sredstev, kar je za slabih 30% več kot v letu 2010.

Preglednica 11: Poraba neto dodane vrednosti družb

	Zneski v tisoč €		Indeks
	2011	2010	2011/2010
1. Kosmati donos iz poslovanja	1.924.034	1.714.893	112,2
2. Stroški blaga, materiala in storitev	1.479.052	1.301.370	113,7
3. Drugi poslovni odhodki	14.332	16.315	87,8
4. NETO DODANA VREDNOST (1-2-3)	430.650	397.208	108,4
5. STROŠKI DELA	312.296	292.725	106,7
6. STROŠKI AMORTIZACIJE	71.732	68.505	104,7
7. SREDSTVA ZA REPRODUKCIJO (4-5-6)	46.622	35.978	129,6

V letu 2011 so pomurske družbe ustvarile 25.870 evrov neto dodane vrednosti na zaposlenega, kar je za 0,6% manj kakor v letu 2010. Najvišjo neto dodano vrednost na zaposlenega dosegajo družbe na področju storitev¹¹, in sicer področju poslovanja z nepremičninami (84.604 evrov). V nestoritvenem sektorju¹² izstopa področje oskrbe z električno energijo, plinom in paro, kjer je neto dodana vrednost na zaposlenega znašala 67.282 evrov. Področje kmetijstva je ustvarilo 31.800 evrov neto dodane vrednosti na zaposlenega, področje predelovalne dejavnosti 23.064 evrov.

Neto dodana vrednost na zaposlenega pri gospodarskih družbah po DEJAVNOSTIH

¹¹ Standardna klasifikacija dejavnosti:

- nestoritvene dejavnosti (področje A do F),
- storitvene dejavnosti (področje G do U).

4.4. ČISTI DOBIČEK IN ČISTA IZGUBA

Čisti dobiček v znesku 48.943 tisoč evrov je v letu 2011 izkazalo 1.013 pomurskih družb, 60,7% vseh. Čisti dobiček se je v primerjavi z letom 2010 povečal za 4,5%. Njegov delež v skupnih prihodkih družb je znašal 2,5%. Največ čistega dobička, 36%, so ustvarile družbe s področja predelovalne dejavnosti. 164 družb s tega področja je skupaj ugotovilo čisti dobiček v višini 17.603 tisoč evrov. V primerjavi z letom 2010 so ustvarile za 17,5% višji čisti dobiček. Najvišji dobički so bili ustvarjeni pri proizvodnji kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav in proizvodnji motornih vozil, prikolic ter polprikolic. Po deležu sledijo družbe s področja trgovine, z 26,1% in družbe s področja kmetijstva, z 8,9%. Slednje so obseg čistega dobička povečale za 58,3%.

Neuspešno je poslovno leto 2011 zaključilo 567 družb ali 34% vseh družb. Skupaj so izkazale čisto izgubo v višini 49.658 tisoč evrov, kar je za 6,2% manj kot v letu 2010. 89 družb ni ustvarilo dobička in ne izgube. Neuspešne družbe so zmanjšale obseg skupne čiste izgube, predvsem na račun zmanjšanja čistih izgub družb v predelovalni dejavnosti. Ugotovljena izguba v višini 16.529 tisoč evrov je bila v primerjavi z letom poprej nižja za 42,6%, vendar v skupni vrednosti še vedno predstavlja tretjino. Najvišje izgube so bile ustvarjene pri proizvodnji kemikalij in kemičnih izdelkov ter proizvodnji živil. Po deležu sledi dejavnost trgovine z 20,9% in dejavnost kmetijstva z 11,2%. V obeh dejavnostih se je obseg čiste izgube povečal. Na področju dejavnosti trgovine kar za 1,2-krat, na področju kmetijstva za 69,2%.

Preglednica 12: Obseg in struktura čistega dobička, čiste izgube družb po dejavnostih

PODROČJA DEJAVNOSTI	ČISTI DOBIČEK				ČISTA IZGUBA				NETO ČISTI DOBIČEK/ IZGUBA	
	število družb	znesek v tisoč €	delež v %	indeks 2011 2010	število družb	znesek v tisoč €	delež v %	indeks 2011 2010	znesek v tisoč €	
									2011	2010
SKUPAJ	1.013	48.943	100,0	104,5	567	49.658	100,0	93,8	-715	-6.083
A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	19	4.368	8,9	158,3	14	5.570	11,2	169,2	-1.202	-533
B Rudarstvo	6	403	0,8	61,8	4	2.603	5,2	49,4	-2.200	-4.620
C Predelovalne dejavnosti	164	17.603	36,0	117,5	74	16.529	33,3	57,4	1.074	-13.800
D Oskrba z električno energijo, plinom in paro	20	491	1,0	41,2	21	1.030	2,1	937,5	-539	1.083
E Oskrba z vodo; ravnanje z odpadki in saniranje okolja	15	1.908	3,9	96,7	12	1.872	3,8	360,7	36	1.454
F Gradbeništvo	119	3.666	7,5	62,7	67	4.698	9,5	184,9	-1.031	3.305
G Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil	249	12.791	26,1	108,4	147	10.384	20,9	217,3	2.407	7.025
H Promet in skladiščenje	48	1.039	2,1	140,3	26	1.074	2,2	60,1	-34	-1.047
I Gostinstvo	36	375	0,8	179,1	39	449	0,9	53,6	-74	-628
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	40	1.373	2,8	106,3	21	128	0,3	179,5	1.246	1.221
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	28	495	1,0	76,6	11	1.068	2,2	67,6	-573	-934
L Poslovanje z nepremičninami	26	1.431	2,9	100,4	14	513	1,0	239,4	917	1.211
M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	176	2.093	4,3	91,0	70	2.781	5,6	183,9	-688	787
N Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	23	362	0,7	91,0	21	543	1,1	91,5	-181	-242
P Izobraževanje	3	13	0,0	157,6	7	113	0,2	196,1	-100	-49
Q Zdravstvo in socialno varstvo	24	480	1,0	84,0	9	69	0,1	8,0	411	-292
R Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	3	6	0,0	85,1	3	65	0,1	616,7	-60	-4
S Druge dejavnosti	14	45	0,1	51,5	7	168	0,3	157,2	-123	-20

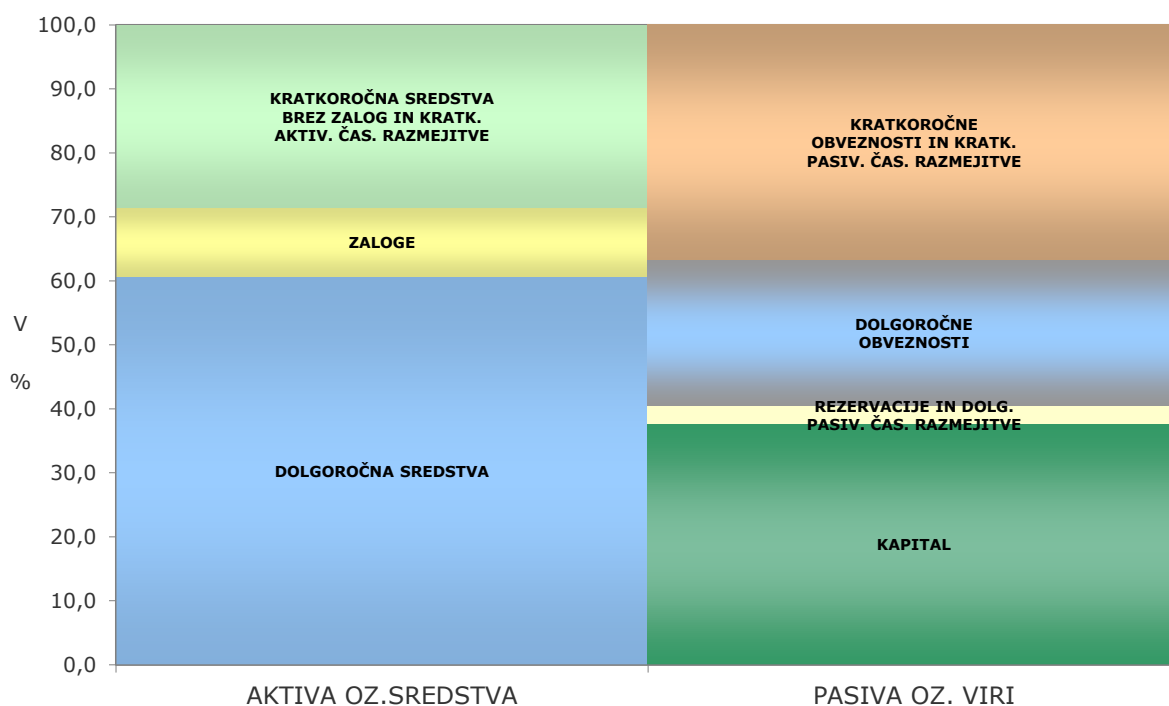
Družbe kot celota so v letu 2011 zabeležile občutno boljši končni poslovni rezultat. Ugotovile so namreč za 88,2% nižji obseg neto čiste izgube. Takšen rezultat je posledica ugodnih premikov, predvsem v predelovalni dejavnosti, na katero odpade največji obseg gospodarske aktivnosti. Ugodni premiki so opazni tudi na področju rudarstva, kjer se je obseg neto čiste izgube prepolovil. Do neugodnih premikov je prišlo na področju trgovine in gradbeništva. Družbe s prvega področja so zmanjšale obseg neto čistega dobička za 65,7%, medtem ko so družbe s področja gradbeništva leto 2010 zaključile še v pozitivnih številkah, so v letu 2011 pridelale neto čisto izgubo v višini 1.031 tisoč evrov.

5. SREDSTVA IN OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV DRUŽB

Družbe so na dan 31.12.2011 izkazale v bilanci stanja 2.025.598 tisoč evrov sredstev oziroma obveznosti do virov sredstev, kar je 12% več kakor na dan 31.12.2010. **Premoženje družb se je glede na 2% rast cen življenjskih potrebščin¹², realno povečalo za 9,8%.**

V strukturi sredstev predstavljajo dolgoročna sredstva 60,7%, kratkoročna sredstva 38,6% in kratkoročne aktivne časovne razmejitve 0,6%. Na področju investiranja se je povečal delež dolgoročnih sredstev, delež kratkoročnih sredstev se je zmanjšal. Rast dolgoročnih sredstev je bila za 8 odstotnih točk višja od rasti kratkoročnih sredstev. Na strani dolgoročnih sredstev je povečanje odraz povečanja opredmetenih osnovnih sredstev v višini kar 17%, na strani kratkoročnih sredstev pa povečanja kratkoročnih poslovnih terjatev in zalog. Prve so se v primerjavi s stanjem konec leta 2010 povečale za 9%, druge za 19%. V strukturi sredstev se je delež kratkoročnih sredstev zmanjšal in to predvsem na račun zmanjšanja kratkoročnih finančnih naložb, ki so bile v primerjavi z letom poprej nižje za 14%.

Na strani virov financiranja se je povečal delež lastnih virov financiranja. Ob koncu leta 2011 so imele družbe 763.849 tisoč evrov kapitala, 13% več kot ob koncu leta 2010. Rast kapitala kot najkvalitetnejšega vira financiranja sredstev je bila višja od rasti sredstev, tako se je njegov delež v strukturi vseh sredstev povečal od 37,4% na 37,7%. Rast tujih virov financiranja je bila v povprečju nižja od rasti lastnih virov financiranja. Kot je bilo že omenjeno so družbe povečale kapital za 13%, obseg zadolževanja so povečale v povprečju za 11%. Tako se je razmerje med dolgovi (dolgoročne in kratkoročne obveznosti) in kapitalom izboljšalo. Ob koncu leta 2011 so imele pomurske družbe na vsakih 100 evrov kapitala 156 evrov dolgov (ob koncu leta 2010 158 evrov dolgov).

¹² Podatek o rasti cen se nanaša na povečanje teh cen v decembru 2011 v primerjavi z decembrom 2010.

Na usklajenost strukture financiranja sredstev kažejo kazalniki, ki izražajo ravnotežje med sredstvi in obveznostmi do virov sredstev. Dolgoročna sredstva so se povečala bolj kot kapital, zato so družbe v Pomurski regiji s kapitalom ob koncu leta 2011 financirale 62,1% dolgoročnih sredstev, ob koncu leta 2010 pa 63,3%. Dolgoročna sredstva, vključno z zalogami niso bila v celoti financirana z dolgoročnimi viri sredstev, na kar kaže tudi kazalnik dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev in zalog. Le-ta se je znižal iz 0,93 v letu 2010 na 0,89 v letu 2011. Poslabšal se je tudi pospešeni koeficient, ki pove, ali bi družbe lahko pokrile svoje trenutne kratkoročne obveznosti, če ne bi mogle uporabiti (prodati) zalog za pokrivanje teh obveznosti (priporočena vrednost kazalnika je okrog 1). Družbe so konec leta 2011 na 100 evrov kratkoročnih obveznosti imele 78 evrov kratkoročnih sredstev brez zalog, konec leta 2010 pa še 86 evrov.

Preglednica 13: Bilanca stanja pomurskih družb na dan 31.12.2011

POSTAVKE SREDSTEV IN OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	Znesek v tisoč €		Indeks 31.12.10=100	Delež v %	
	31.12.2011	31.12.2010		31.12.2011	31.12.2010
SREDSTVA (A do C)	2.025.598	1.807.983	112	100,0	100,0
A. Dolgoročna sredstva (1 do 6)	1.229.867	1.069.183	115	60,7	59,1
1. Neopredmetena sredstva in dolg. aktivne časovne razmejitev	45.228	24.028	188	2,2	1,3
2. Opredmetena osnovna sredstva	847.618	726.043	117	41,8	40,2
3. Naložbene nepremičnine	86.919	83.950	104	4,3	4,6
4. Dolgoročne finančne naložbe	233.274	218.067	107	11,5	12,1
5. Dolgoročne poslovne terjatve	3.535	3.912	90	0,2	0,2
6. Odložene terjatve za davek	13.293	13.182	101	0,7	0,7
B. Kratkoročna sredstva (1 do 5)	784.390	730.246	107	38,6	40,4
1. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	7.904	1.410	561	0,4	0,1
2. Zaloge	217.688	183.459	119	10,7	10,1
3. Kratkoročne finančne naložbe	118.773	138.515	86	5,9	7,7
4. Kratkoročne poslovne terjatve	388.148	356.672	109	19,2	19,7
5. Denarna sredstva	51.877	50.191	103	2,6	2,8
C. Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	11.341	8.553	133	0,6	0,5
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV (A do D)	2.025.598	1.807.983	112	100,0	100,0
A. Kapital (1 do 5 - 6+ 7- 8)	763.849	676.394	113	37,7	37,4
1. Vpoklicani kapital	297.128	251.688	118	14,7	13,9
2. Kapitalske rezerve	140.843	123.480	114	7,0	6,8
3. Rezerve iz dobička	73.548	72.539	101	3,7	4,0
4. Presežek iz prevrednotenja	75.809	72.539	105	3,7	4,0
5. Preneseni čisti dobiček	237.353	222.623	107	11,7	12,3
6. Prenesena čista izguba	64.262	40.515	159	3,2	2,2
7. Čisti dobiček poslovnega leta	44.964	41.864	107	2,2	2,3
8. Čista izguba poslovnega leta	41.536	35.511	117	2,1	2,0
B. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	55.158	46.619	118	2,7	2,6
C. Dolgoročne obveznosti	462.456	436.404	106	22,8	24,1
1. Dolgoročne finančne obveznosti	439.844	412.891	107	21,7	22,8
2. Dolgoročne poslovne obveznosti	17.835	18.565	96	0,9	1,0
3. Odložene obveznosti za davek	4.778	4.948	97	0,2	0,3
Č. Kratkoročne obveznosti	728.256	635.140	115	36,0	35,1
1. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	7	7	100	0,0	0,0
2. Kratkoročne finančne obveznosti	298.295	263.748	113	14,7	14,6
3. Kratkoročne poslovne obveznosti	429.955	371.385	116	21,2	20,5
D. Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	15.879	13.427	118	0,8	0,7

IV. REZULTATI POSLOVANJA PODJETNIKOV

Podatke iz letnih poročil za leto 2011 je AJPEŠ do predpisanega roka, tj. do 31.3.2012, predložilo 3.365 pomurskih podjetnikov. Samostojni podjetniki predlagajo podatke iz letnih poročil na obrazcih, sestavljenih na podlagi Slovenskega računovodskega standarda (2006). Vseh zavezancev za predložitev podatkov je bilo 3.454 podjetnikov, kar pomeni, da je obveznost predložitve podatkov iz letnih poročil izpolnilo 97,4% oz. 26 podjetnikov več kot leto prej. Število podjetnikov, ki so predložili podatke iz letnih poročil, se iz leta v leto konstantno povečuje. **Podjetniki so v letu 2011 poslovali pozitivno in ugotovili neto podjetnikovega dohodka v višini 14.438 tisoč evrov**, ki je bil za 11% višji kakor v letu 2010.

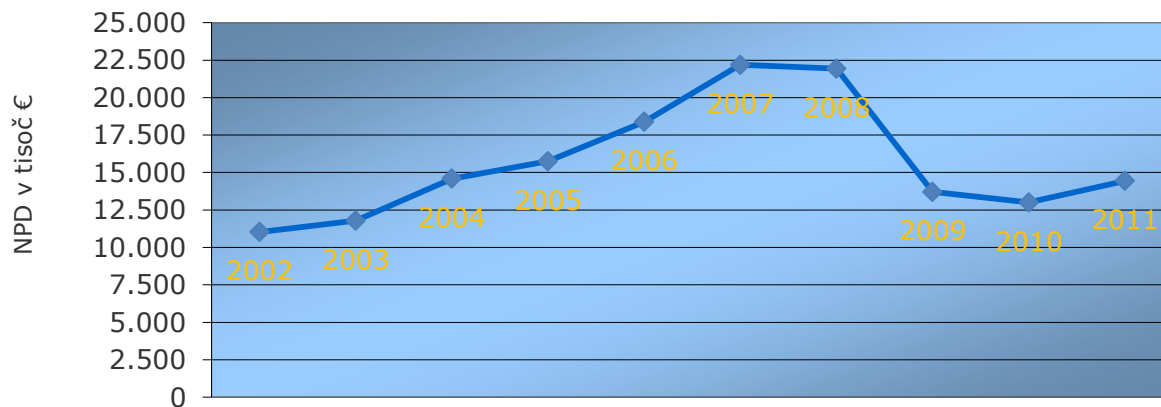
Preglednica 14 : Gibanje neto podjetnikovega dohodka v obdobju 2002-2011

LETO	PODJETNIKOV DOHODEK (v tisoč €)	NEGATIVNI POSLOVNI IZID (v tisoč €)	NETO PODJETNIKOV DOHODEK (v tisoč €)
2002	13.575	2.541	11.034
2003	14.548	2.760	11.788
2004	17.031	2.445	14.586
2005	17.881	2.128	15.753
2006	20.534	2.158	18.376
2007	24.633	2.450	22.183
2008	25.068	3.138	21.930
2009	18.662	4.962	13.700
2010	17.383	4.378	13.005
2011	18.113	3.675	14.438

Po triletnem konstantnem zmanjševanju neto podjetnikovega dohodka je v letu 2011 prišlo do preobrata. **Pomurski podjetniki so zabeležili rast neto podjetnikovega dohodka, kar je posledica zvišanja podjetnikovega dohodka v primerjavi z letom 2010 za 4,2% in zmanjšanja negativnega poslovnega izida za 16,1%**. Najvišji podjetnikov dohodek je bil ustvarjen v letu 2007, najvišji negativni poslovni izid pa letu 2009.

Gibanje neto podjetnikovega dohodka v obdobju 2002 - 2011

1. REZULTATI POSLOVANJA PODJETNIKOV PO VELIKOSTI

Samostojne podjetnike posameznike na osnovi meril, ki jih določa ZGD, razvrščamo na mikro, majhne, srednje in velike podjetnike. Na območju Pomurske regije obravnavamo podatke iz letnih poročil mikro in majhnih podjetnikov, saj srednjih in velikih podjetnikov tudi v letu 2011 v regiji ni bilo. [Podatke iz letnih poročil za leto 2011 je predložilo 3.359 mikro in 6 majhnih podjetnikov](#). Zoper 89 podjetnikov, ki niso zadostili zakonskim zahtevam glede predložitve podatkov iz letnih poročil, bo AJPE uvedel postopek o prekršku.

[Podjetniki v Pomurju so v letu 2011 zaposlovali 3.147 delavcev](#), 5% manj kakor v letu 2010. Zaposleni pri pomurskih podjetnikih predstavljajo 6,6% vseh delavcev zaposlenih pri podjetnikih na ravni republike. Največ čistih prihodkov od prodaje (91.190 tisoč evrov) je ustvarilo 545 podjetnikov, ki so imeli od 2 do 5 zaposlencev¹³. Pri teh je bilo zaposlenih 1.371 delavcev. Brez zaposlenih je poslovalo 2.028 podjetnikov (60,3% vseh podjetnikov), enega zaposlenega pa je imelo 270 podjetnikov. Podjetniki brez zaposlenih oz. z največ enim zaposlenim so z vrednostjo aktive v znesku 64.885 tisoč evrov ustvarili 30,7% vseh čistih prihodkov od prodaje. V pomurskem prostoru je poslovalo tudi 9 podjetnikov, ki so imeli vsak nad 20 zaposlenih.

Preglednica 15: Temeljni podatki o poslovanju podjetnikov razvrščeni po velikosti

VELIKOST PODJETNIKOV	PODJETNIKI		ZAPOSLENI		ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE		VREDNOST AKTIVE NA DAN 31.12.2011		NETO PODJETNIKOV DOHODEK / NEGATIVNI POSLOVNI IZID
	število	delež v %	število	delež v %	znesek v tisoč €	delež v %	znesek v tisoč €	delež v %	znesek v tisoč €
SKUPAJ	3.365	100,0	3.147	100,0	254.324	100,0	217.974	100,0	14.438
Mikro podjetniki	3359	99,8	2.979	94,7	238.461	93,8	209.233	96,0	13.817
Majhni podjetniki	6	0,2	168	5,3	15.863	6,2	8.741	4,0	621

¹³ Nosilci dejavnosti oziroma lastniki niso vključeni v število zaposlenih.

2. REZULTATI POSLOVANJA PODJETNIKOV PO DEJAVNOSTIH

Na rezultate poslovanja podjetnikov so odločilno vplivali podjetniki s področja trgovine, gradbeništva, predelovalne dejavnosti in gostinstva. **Največ podjetnikov v Pomurju ima kot glavno dejavnost registrirano dejavnost G-Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil.** 554 podjetnikov tega področja je zaposlovalo 13,7% vseh delavcev zaposlenih pri podjetnikih in z 17,4% vseh sredstev ustvarilo 47.495 tisoč evrov, kar pomeni 18,7% vseh čistih prihodkov od prodaje v regiji. **Največ zaposlenih (827) je bilo pri podjetnikih s področja gradbeništva, kjer je bilo ustvarjenih največ prihodkov od prodaje (48.108 tisoč evrov),** ob koncu leta 2011 pa so ti podjetniki razpolagali z 13,9% vrednosti vseh sredstev.

Preglednica 16: Temeljni podatki o poslovanju podjetnikov razvrščeni po dejavnostih

TEMELJNI PODATKI PODROČJA DEJAVNOSTI	PODJETNIKI		ZAPOSLENI		ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE		VREDNOST AKTIVE NA DAN 31.12.2011	
	število	delež v %	število	delež v %	znesek v tisoč €	delež v %	znesek v tisoč €	delež v %
SKUPAJ	3.365	100,0	3.147	100,0	254.324	100,0	217.974	100,0
A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	42	1,2	45	1,4	13.797	5,4	6.854	3,1
C Predelovalne dejavnosti	411	12,2	639	20,3	44.780	17,6	47.780	21,9
D Oskrba z električno energijo, plinom in paro	17	0,5	7	0,2	2.160	0,8	20.783	9,5
E Oskrba z vodo; ravnanje z odpadki in saniranje okolja	2	0,1	2	0,1	111	0,0	11	0,0
F Gradbeništvo	499	14,8	827	26,3	48.108	18,9	30.308	13,9
G Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil	554	16,5	432	13,7	47.495	18,7	37.837	17,4
H Promet in skladiščenje	235	7,0	262	8,3	37.894	14,9	25.298	11,6
I Gostinstvo	431	12,8	567	18,0	25.250	9,9	24.344	11,2
J Informacijske in komunikacijske dej.	138	4,1	32	1,0	3.907	1,5	2.467	1,1
K Finančne in zavarovalniške dej.	80	2,4	18	0,6	1.718	0,7	589	0,3
L Poslovanje z nepremičninami	26	0,8	7	0,2	1.001	0,4	3.865	1,8
M Strokovne, znanstvene in tehnične dej.	419	12,5	97	3,1	14.689	5,8	8.247	3,8
N Druge raznovrstne poslovne dej.	84	2,5	17	0,5	1.732	0,7	1.181	0,5
O Dejavnost Javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti	1	0,0	0	0,0	9	0,0	3	0,0
P Izobraževanje	58	1,7	7	0,2	826	0,3	434	0,2
Q Zdravstvo in socialno varstvo	49	1,5	19	0,6	1.790	0,7	2.016	0,9
R Kulturne, razvedrilen in rekreacijske dej.	65	1,9	3	0,1	1.149	0,5	912	0,4
S Druge dejavnosti	254	7,5	167	5,3	7.908	3,1	5.046	2,3

V letu 2011 so z največjo vrednostjo sredstev (21,9%) razpolagali podjetniki s področja predelovalne dejavnosti, kjer je bilo zaposlenih 639 zaposlenecv, ki so ustvarili 44.780 tisoč evrov čistih prihodkov od prodaje (17,6% vseh). Pomembni vpliv na zbirne rezultate poslovanja podjetnikov v Pomurju imajo še podjetniki s področja dejavnosti M-Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, H-Promet in skladiščenje in S-Druge dejavnosti. **Porast v poslovanju v primerjavi z letom 2010 je najbolj znan pri podjetnikih s področja dejavnosti D (Oskrba z električno energijo, plinom in paro).** V tej dejavnosti je bilo za 86,9% več zaposlenih kot leto prej, zaposleni v tej dejavnosti pa so ob koncu leta razpolagali s kar 66,5% več sredstev in ustvarili za 35,8% več čistih prihodkov od prodaje kot leta 2010.

3. REZULTATI POSLOVANJA PODJETNIKOV PO OBČINAH

Podjetniki v vseh občinah v Pomurju so poslovali pozitivno razen v občini Kobilje, kjer je 9 podjetnikov s štirimi zaposlenimi ustvarilo negativni poslovni izid v višini 460 evrov. Razvrstitev podjetnikov po občinah kaže na izstopanje občin Murska Sobota, Ljutomer, Gornja Radgona in Beltinci. Največ neto podjetnikovega dohodka je koncentriranega v občini Murska Sobota (3.944 tisoč evrov ali 27,3% vsega). 738 podjetnikov te občine je zaposlovalo 742 delavcev ter ustvarilo 21,2% vseh prihodkov od prodaje.

Preglednica 17 : Temeljni podatki o poslovanju podjetnikov po občinah

OBČINE	TEMELJNI PODATKI		PODJETNIKI		ZAPOSLENI		ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE		VREDNOST AKTIVE NA DAN 31.12.2011		NETO PODJETNIKOV DOHODEK/ NEGATIVNI POSLOVNI IZID	
	število	delež v %	število	delež v %	znesek v tisoč €	delež v %	znesek v tisoč €	delež v %	znesek v tisoč €	delež v %	znesek v tisoč € 2011	znesek v tisoč € 2010
SKUPAJ	3.365	100,0	3.147	100,0	254.324	100,0	217.974	100,0	14.438	12.064		
2 BELTINCI	223	6,6	236	7,5	23.624	9,3	12.846	5,9	1.001	908		
10 TIŠINA	101	3,0	117	3,7	7.606	3,0	5.312	2,4	558	392		
15 ČRENŠOVCI	126	3,7	139	4,4	11.336	4,5	7.020	3,2	531	504		
29 GORNJA RADGONA	296	8,8	329	10,4	24.775	9,7	16.177	7,4	1.467	1.536		
31 GORNJI PETROVCI	42	1,2	30	0,9	2.448	1,0	2.723	1,2	202	102		
33 ŠALOVCI	20	0,6	31	1,0	1.714	0,7	1.119	0,5	68	112		
47 KOBILJE	9	0,3	4	0,1	196	0,1	160	0,1	0	4		
56 KUZMA	25	0,7	25	0,8	2.083	0,8	1.832	0,8	142	35		
59 LENDAVA	255	7,6	164	5,2	18.064	7,1	12.031	5,5	792	541		
63 LJUTOMER	383	11,4	423	13,5	35.685	14,0	34.744	15,9	1.896	1.341		
78 MORAVSKE TOPLICE	153	4,5	123	3,9	8.052	3,2	7.311	3,4	433	232		
80 MURSKA SOBOTA	738	21,9	742	23,6	53.992	21,2	47.972	22,0	3.944	3.520		
86 ODRANCI	38	1,1	68	2,2	3.064	1,2	1.873	0,9	37	67		
97 PUCONCI	147	4,4	81	2,6	7.544	3,0	8.645	4,0	526	482		
100 RADENCI	163	4,8	84	2,7	7.544	3,0	6.191	2,8	553	429		
105 ROGAŠOVCI	67	2,0	51	1,6	3.321	1,3	3.674	1,7	137	122		
116 SVETI JURIJ	81	2,4	54	1,7	5.890	2,3	4.632	2,1	370	306		
132 TURNIŠČE	73	2,2	44	1,4	3.628	1,4	2.763	1,3	173	147		
152 CANKOVA	59	1,8	70	2,2	3.902	1,5	3.830	1,8	50	111		
156 DOBROVNIK	35	1,0	30	0,9	4.789	1,9	19.473	8,9	266	96		
158 GRAD	33	1,0	46	1,5	2.899	1,1	3.231	1,5	54	114		
161 HODOŠ	3	0,1	0	0,0	21	0,0	1	0,0	6	0		
166 KRIŽEVCI	97	2,9	103	3,3	9.638	3,8	6.363	2,9	319	326		
176 RAZKRIŽJE	39	1,2	35	1,1	2.378	0,9	1.410	0,6	168	56		
187 VELIKA POLANA	23	0,7	23	0,7	1.304	0,5	813	0,4	92	94		
188 VERŽEJ	45	1,3	24	0,8	2.621	1,0	1.596	0,7	280	140		
195 APAČE	91	2,7	71	2,2	6.208	2,4	4.231	1,9	374	346		

4. ZBIRNI REZULTATI POSLOVANJA PODJETNIKOV

4.1. PRIHODKI

Podjetniki v Pomurju so v letu 2011 ustvarili 259.508 tisoč evrov prihodkov, 9% več kot v predhodnem letu. Prihodki pomurskih podjetnikov predstavljajo 5,1 odstotni delež v Sloveniji.

Večino prihodkov, 99%, so pomenili poslovni prihodki, 0,1% finančni prihodki in 0,9% drugi prihodki. Podjetniki so izkazali 257.033 tisoč evrov poslovnih prihodkov, 9% več kakor v letu 2010. Ustvarili so jih predvsem s čistimi prihodki od prodaje na domačem trgu (88,3%), na trgu EU 9% in 0,7% na trgih izven EU. Čeprav so se pri podjetnikih prihodki od prodaje na trgu EU v primerjavi z letom 2010 povečali za 43%, je odvisnost podjetnikov od tujega trga bistveno manjša kot pri gospodarskih družbah, saj so te na tujem trgu (na trgu EU in na trgu izven EU) ustvarile 28,3% poslovnih prihodkov.

Preglednica 18: Obseg in struktura prihodkov podjetnikov

PRIHODKI	Znesek v tisoč €		Indeks	Delež v %	
	2011	2010	2011/2010	2011	2010
SKUPAJ	259.508	237.643	109	100,0	100,0
I. POSLOVNI PRIHODKI	257.033	235.190	109	99,0	99,0
1. Čisti prihodki od prodaje:	254.324	232.155	110	98,0	97,7
- na domačem trgu	229.122	213.915	107	88,3	90,0
- na trgu EU	23.296	16.296	143	9,0	6,9
- na trgu izven EU	1.907	1.944	98	0,7	0,8
2. Sprememba vrednosti zalog, proizvodov in nedokončane proizvodnje	-51	427	-	0,0	0,2
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	42	22	188	0,0	0,0
4. Drugi poslovni prihodki	2.718	2.585	105	1,0	1,1
II. FINANČNI PRIHODKI	105	106	99	0,1	0,0
1. Finančni prihodki iz deležev	0	1	49	0,0	0,0
2. Finančni prihodki iz danih posojil	21	9	221	0,0	0,0
3. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	84	96	88	0,0	0,0
III. DRUGI PRIHODKI	2.371	2.347	101	0,9	1,0

Finančnih prihodkih so znašali 105 tisoč evrov in so se zmanjšali za 1%, kar je posledica zmanjšanja finančnih prihodkov iz deležev. Ti so bili v primerjavi z letom 2010 nižji za 51%. Med finančnimi prihodki so podjetniki rast (2,2 krat) zabeležili le pri finančnih prihodkih iz danih posojil.

4.2. ODHODKI

Pomurski podjetniki so v letu 2011 izkazali za 9% več odhodkov kot v letu 2010. **Skupno so ustvarili 245.070 tisoč evrov odhodkov.** Za največ, za 10%, so se povečali finančni odhodki in to iz naslova 7,2 kratnega zvišanja finančnih odhodkov iz oslabitve in odpisov finančnih naložb.

Preglednica 19: Obseg in struktura odhodkov podjetnikov

ODHODKI	Znesek v tisoč €		Indeks	Delež v %	
	2011	2010	2011/2010	2011	2010
SKUPAJ	245.070	225.578	109	100,0	100,0
I. POSLOVNI ODHODKI	241.272	221.993	109	98,4	98,4
1. Stroški blaga, materiala in storitev	159.186	145.509	109	65,0	64,5
2. Stroški dela zaposlenecv	45.830	43.290	106	18,7	19,2
3. Odpisi vrednosti	15.134	14.430	105	6,2	6,4
4. Drugi poslovni odhodki	21.122	18.764	113	8,6	8,3
II. FINANČNI ODHODKI	3.384	3.089	110	1,4	1,4
1. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	35	5	720	0,0	0,0
2. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	2.868	2.427	118	1,2	1,1
3. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	481	657	73	0,2	0,3
III. DRUGI ODHODKI	414	496	84	0,2	0,2

Najpomembnejši med odhodki so poslovni odhodki. Ti so se povečali za 9%. **Večji del poslovnih odhodkov, 66%, so pomenili stroški blaga, materiala in storitev (159.186 tisoč evrov), ki so se v primerjavi s preteklim letom zvišali za 9%.** Med poslovnimi odhodki je najvišja rast odhodkov za 13% zabeležena pri drugih poslovnih odhodkih. **Drugi po obsegu med poslovnimi odhodki so stroški dela zaposlenecv.** Stroški dela zaposlenecv so znašali 45.830 tisoč evrov, kar je 6% več kot leto prej. Med stroški dela je bilo 72% stroškov plač, 6,7% stroškov pokojninskih zavarovanj, 5,6% stroškov socialnih zavarovanj ter 15,8% drugih stroškov dela.

Za plače so podjetniki v letu 2011 namenili 32.997 tisoč evrov, kar je za 5,9% več kot v letu 2010. **Povprečna mesečna plača na zaposlenega pri podjetnikih v Pomurju je bila 874 evrov, kar je za 28 evrov manj od republiškega povprečja (902 evra).** V primerjavi s povprečno pomursko bruto plačo na zaposlenega v gospodarskih družbah, je le-ta pri podjetnikih v Pomurju nižja za 269 evrov.

4.3. DODANA VREDNOST

Dodano vrednost v znesku 77.746 tisoč evrov, za 9% več kakor v letu 2010, je ugotovilo 2.883 podjetnikov v Pomurju, to je 85,7% vseh. Najvišja dodana vrednost je bila ustvarjena na področju predelovalne dejavnosti (16.747 tisoč evrov) in gradbeništva (16.418 tisoč evrov).

Preglednica 20: Dodana vrednost in izguba na substanci po dejavnostih

PODROČJA DEJAVNOSTI	DODANA VREDNOST				IZGUBA NA SUBSTANCI				NETO DODANA VREDNOST v tisoč €	
	število podjetnikov	znesek v tisoč €	delež v %	indeks 2011 2010	število podjetnikov	znesek v tisoč €	delež v %	indeks 2011 2010	2011	2010
SKUPAJ	2.883	77.746	100,0	109	450	1.022	100,0	153	76.725	70.917
A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	38	1.491	1,9	120	3	4	0,4	53	1.488	1.232
C Predelovalne dejavnosti	368	16.747	21,5	116	39	72	7,0	44	16.675	14.307
D Oskrba z električno energijo, plinom in paro	12	1.120	1,4	179	4	3	0,3	47	1.117	620
E Oskrba z vodo; ravnanje z odpadki in saniranje okolja	2	50	0,1	116					50	43
F Gradbeništvo	449	16.418	21,1	107	45	166	16,2	459	16.252	15.290
G Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil	452	10.966	14,1	111	96	187	18,3	127	10.779	9.704
H Promet in skladiščenje	208	9.158	11,8	96	26	98	9,6	256	9.060	9.497
I Gostinstvo	397	9.011	11,6	109	30	71	6,9	115	8.940	8.194
J Informacijske in komunikacijske dej.	116	1.198	1,5	103	18	64	6,3	449	1.134	1.145
K Finančne in zavarovalniške dej.	57	605	0,8	99	21	83	8,1	490	522	597
L Poslovanje z nepremičninami	17	366	0,5	68	8	59	5,8	212	306	509
M Strokovne, znanstvene in tehnične dej.	353	5.254	6,8	103	65	86	8,5	169	5.167	5.044
N Druge raznovrstne poslovne dej.	67	562	0,7	92	17	30	3,0	80	532	570
O Dejavnost Javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti	1	4	0,0	-					4	0
P Izobraževanje	36	233	0,3	102	22	21	2,1	250	211	219
Q Zdravstvo in socialno varstvo	39	802	1,0	145	10	14	1,3	264	789	549
R Kulturne, razvedrilen in rekreacijske dej.	51	299	0,4	127	13	22	2,2	162	276	222
S Druge dejavnosti	220	3.463	4,5	108	33	40	3,9	132	3.423	3.176

Izgubo na substanci v znesku 1.022 tisoč evrov je v Pomurju izkazalo 450 podjetnikov, kar je 13,4% vseh podjetnikov. Izguba na substanci se je v primerjavi z letom 2010 povečala za 53%. Najbolj se je povečala na področju finančne in zavarovalniške dejavnosti, sledita področji gradbeništva in informacijske in komunikacijske dejavnosti. 32 podjetnikov v letu 2011 ni ugotovilo ne dodane vrednosti in ne izgube na substanci.

Podjetniki so v letu 2011 ustvarili 76.725 tisoč evrov neto dodane vrednosti, 8,2% več kot leto prej. Neto dodana vrednost je bila ugotovljena na vseh področjih dejavnosti. Najvišja je bila na področju predelovalne industrije (16.675 tisoč evrov), sledita področji gradbeništva (16.252 tisoč evrov) in področje trgovine (10.779 tisoč evrov). Za najbolj, za 80,1%, se je neto dodana vrednost v primerjavi s preteklim letom povečala pri podjetnikih s področja dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro ter za 43,7% pri podjetnikih s področja zdravstvenega in socialnega varstva. Največji upad neto dodane vrednosti je zabeležen pri podjetnikih s področja poslovanja z nepremičninami (za 39,8%).

4.4. PODJETNIKOV DOHODEK IN NEGATIVNI POSLOVNI IZID

Samostojni podjetniki v Pomurju so v letu 2011 poslovali pozitivno, saj so ob koncu poslovnega leta ugotovili neto podjetnikov dohodek v višini 14.438 tisoč evrov. **Neto podjetnikov dohodek je v primerjavi z letom 2010 porasel za 19,7%, ugotovljen pa je bil na vseh področjih dejavnosti.** Najbolj uspešno so poslovali podjetniki s področja predelovalne dejavnosti, gradbeništva, strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnosti in trgovine.

Preglednica 21: Podjetnikov dohodek in negativni poslovni izid po dejavnostih

PODROČJA DEJAVNOSTI	PODJETNIKOV DOHODEK				NEGATIVNI POSLOVNI IZID				NETO PODJETNIKOV DOHODEK/ NETO NEGATIVNI POSLOVNI IZID	
	število podjetnikov	znesek v tisoč €	delež v %	indeks 2011 2010	število podjetnikov	znesek v tisoč €	delež v %	indeks 2011 2010	v tisoč €	
									2011	2010
SKUPAJ	2.634	18.113	99,3	115	701	3.675	100,0	101	14.438	12.064
A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	33	200	1,1	114	8	28	0,8	34	172	93
C Predelovalne dejavnosti	329	3.330	18,4	132	78	649	17,7	106	2.681	1.909
D Oskrba z električno energijo, plinom in paro	6	180	1,0	566	10	14	0,4	93	166	17
E Oskrba z vodo; ravnanje z odpadki in odpadki; saniranje okolja	2	25	0,1	110					25	22
F Gradbeništvo	412	3.316	18,3	109	83	663	18,0	94	2.654	2.330
G Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil	423	2.463	13,6	118	126	449	12,2	71	2.014	1.449
H Promet in skladiščenje	186	2.023	11,2	98	48	340	9,3	90	1.682	1.695
I Gostinstvo	309	1.119	6,2	117	118	877	23,9	113	242	180
J Informacijske in komunikacijske dej.	110	578	3,2	112	24	89	2,4	382	489	493
K Finančne in zavarovalniške dej.	57	356	2,0	98	21	122	3,3	496	234	338
L Poslovanje z nepremičninami	18	96	0,5	122	7	82	2,2	114	14	7
M Strokovne, znanstvene in tehnične dej.	350	2.582	14,3	104	68	96	2,6	78	2.486	2.350
N Druge raznovrstne poslovne dej.	63	272	1,5	135	20	117	3,2	248	156	155
O Dejavnost Javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti	1	4	0,0	-					4	0
P Izobraževanje	39	126	0,0	121	19	18	0,5	370	108	99
Q Zdravstvo in socialno varstvo	40	396	2,2	195	9	5	0,1	20	391	177
R Kulturne, razvedrilen in rekreacijske dej.	48	161	0,9	130	16	31	0,8	270	130	113
S Druge dejavnosti	208	886	4,9	116	46	94	2,6	74	791	637

Pozitivno razliko med celotnimi prihodki in odhodki, podjetnikov dohodek, je v letu 2011 ustvarilo 2.634 podjetnikov, kar predstavlja 78,3% vseh podjetnikov v Pomurju. **Podjetnikov dohodek je znašal 18.113 tisoč evrov in je bil najvišji na področju predelovalne dejavnosti (3.330 tisoč evrov),** kjer se je v primerjavi z letom 2010 povečal za 32%. Najbolj se je podjetnikov dohodek povečal pri podjetnikih s področja oskrbe z električno energijo, plinom in paro. Padec podjetnikovega dohodka je zabeležen le pri podjetnikih s področja prometa in skladiščenja (za 2%) ter finančnih in zavarovalniških dejavnosti (za 2%).

Negativna razlika med celotnimi prihodki in odhodki, negativni poslovni izid, je v letu 2011 porasla za 1%. **Za kar 4,9 krat se je negativni poslovni izid povečal pri podjetnikih s področja finančne in zavarovalniške dejavnosti.** Največ ga je bilo ustvarjenega pri podjetnikih s področja gostinstva (877 tisoč evrov). Največji upad negativnega poslovnega izida v primerjavi z letom 2010 so zabeležili podjetniki s področja zdravstva in socialnega varstva (za 80%).

5. SREDSTVA IN OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV PODJETNIKOV

Podjetniki so na dan 31.12.2011 izkazali 217.974 tisoč evrov sredstev oziroma obveznosti do virov sredstev, 7% več kakor na dan 31.12.2010. Premoženje podjetnikov se je glede na 2% rast cen življenjskih potrebščin realno povečalo.

Preglednica 22: Bilanca stanja podjetnikov na dan 31.12.2011

SREDSTVA IN OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	Znesek v tisoč €		Indeks 31.12.10=100	Delež v %	
	31.12.2011	31.12.2010		31.12.2011	31.12.2010
I. SREDSTVA (A do D)	217.974	203.577	107	100,0	100,0
A. Dolgoročna sredstva	134.132	124.063	108	61,5	60,9
1. Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR	1.562	1.435	109	0,7	0,7
2. Opredmetena osnovna sredstva	126.837	116.553	109	58,2	57,3
3. Naložbene nepremičnine	4.791	5.101	94	2,2	2,5
4. Dolgoročne finančne naložbe	277	497	56	0,1	0,2
5. Dolgoročne poslovne terjatve	665	478	139	0,3	0,2
B. Kratkoročna sredstva	72.803	71.019	103	33,4	34,9
1. Sredstva (skupine za odtujitev) prodajo	513	652	79	0,2	0,3
2. Zaloge	20.470	19.485	105	9,4	9,6
3. Kratkoročne finančne naložbe	1.828	1.578	116	0,8	0,8
4. Kratkoročne poslovne terjatve	40.220	40.078	100	18,5	19,7
5. Denarna sredstva	9.773	9.227	106	4,5	4,5
C. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	1.293	1.066	121	0,6	0,5
D. Terjatve do podjetnika	9.746	7.429	131	4,5	3,6
II. OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV (A do D)	217.974	203.577	107	100,0	100,0
A. Podjetnikov kapital	100.945	92.381	109	46,3	45,4
B. Rezervacije in dolgoročne PČR	1.866	1.488	125	0,9	0,7
1. Rezervacije	485	456	106	0,2	0,2
2. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	1.381	1.032	134	0,6	0,5
C. Dolgoročne obveznosti	55.598	54.331	102	25,5	26,7
1. Dolgoročne finančne obveznosti	48.997	47.681	103	22,5	23,4
2. Dolgoročne poslovne obveznosti	6.601	6.650	99	3,0	3,3
Č. Kratkoročne obveznosti	59.073	54.340	109	27,1	26,7
1. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	2	0	0,0	0,0
2. Kratkoročne finančne obveznosti	17.116	14.056	122	7,9	6,9
3. Kratkoročne poslovne obveznosti	41.956	40.282	104	19,2	19,8
D. Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	493	1.037	48	0,2	0,5

V strukturi sredstev po obsegu prevladujejo dolgoročna sredstva z 61,5 odstotnim deležem. Kratkoročna sredstva predstavljajo 33,4% vseh sredstev. V primerjavi s stanjem na dan 31.12.2010 so med sredstvi najbolj porasle dolgoročne poslovne terjatve (za 39%) in terjatve do podjetnikov (za 31%), ki jih je izkazalo 725 podjetnikov. Obseg sredstev se je razpolovil pri dolgoročnih finančnih naložbah.

Med obveznostmi do virov sredstev prevladuje podjetnikov kapital kot najkvalitetnejši vir financiranja z 46,3 odstotnim deležem, ki je bil za 9% višji kakor na dan 31.12.2010. Najvišjo rast beležijo dolgoročne pasivne časovne razmejitve (za 34%) in kratkoročne finančne obveznosti (za 22%), medtem ko se je vrednost kratkoročnih pasivnih časovnih razmejitev zmanjšala za 52%.

V. REZULTATI POSLOVANJA ZADRUG

V letu 2011 je v Pomurju poslovalo 36 zadrug. Po velikosti prevladujejo mikro zadruge (88,9%), 3 zadruge so majhne in 1 zadruga je srednje velika. Glede razvrščanja po velikosti veljajo za zadruge enaka merila kot za družbe. Zadruge v informaciji obravnavamo posebej zato, ker se poenoteni obrazci zadrug razlikujejo od poenotениh obrazcev družb¹⁴.

Zadruge so poslovno leto 2011 zaključile z rdečimi številkami. Izkazale so negativni poslovni izid in ustvarile 48 tisoč evrov neto čiste izgube, 82,8% manj kot v preteklem letu. 18 zadrug je ustvarilo čisti dobiček v znesku 281 tisoč evrov, 13 zadrug pa čisto izgubo v znesku 329 tisoč evrov.

Preglednica 23: Obseg in struktura čistega dobička, čiste izgube zadrug po dejavnostih

PODROČJA DEJAVNOSTI	ČISTI DOBIČEK				ČISTA IZGUBA				NETO ČISTI DOBIČEK/IZGUBA	
	število zadrug	znesek v tisoč €	delež v %	indeks 2011/2010	število zadrug	znesek v tisoč €	delež v %	indeks 2011/2010	znesek v tisoč €	2011
SKUPAJ	18	281	100,0	563,0	13	329	100,0	100,4	-48	-278
A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	5	16	5,8	82,9	6	43	13,0	97,4	-26	-24
F Gradbeništvo	1	18	6,3	563,0	2	110	33,4	75,8	-92	-145
G Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil	8	205	72,8	-	2	152	46,3	129,1	53	-104
K Finančne in zavarovalniške dej.					1	11	3,2	100,4	-11	6
L Poslovanje z nepremičninami	1	1	0,4	130,1					1	1
M Strokovne, znanstvene in tehnične dej.	3	41	14,6	439,0					41	1
N Druge raznovrstne poslovne dej.					2	13	4,1	107,1	-13	-13

Čisti dobiček se je v primerjavi z letom 2010 povečal za 5,6 krat. Za največ se je povečal pri osmih zadrugah s področja trgovine in pri treh zadrugah s področja strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti. Čista izguba se je najbolj povečala pri zadrugah s področja trgovine (za 29,1 %). Na delež ustvarjene čiste izgube so najbolj vplivale še zadruge s področja dejavnosti gradbeništva.

Največ neto čistega dobička (53 tisoč evrov) so ustvarile zadruge s področja trgovine. Zadruge s tega področja so v primerjavi z letom prej dosegle preobrat, saj so še v letu 2010 poslovale negativno, v letu 2011 pa pozitivno. Obratno so poslovale zadruge s področja finančne in zavarovalniške dejavnosti. Iz pozitivnega poslovanja v letu 2010 so v poslovnem letu 2011 prešle na rdeče številke. Najvišjo neto čisto izgubo so izkazale zadruge s področja gradbeništva (92 tisoč evrov).

¹⁴ Izjema je obrazec podatki iz izkaza poslovnega izida, ki je enak tako za družbe kot za zadruge.

VI. GOSPODARSKA MOČ POMURSKE REGIJE

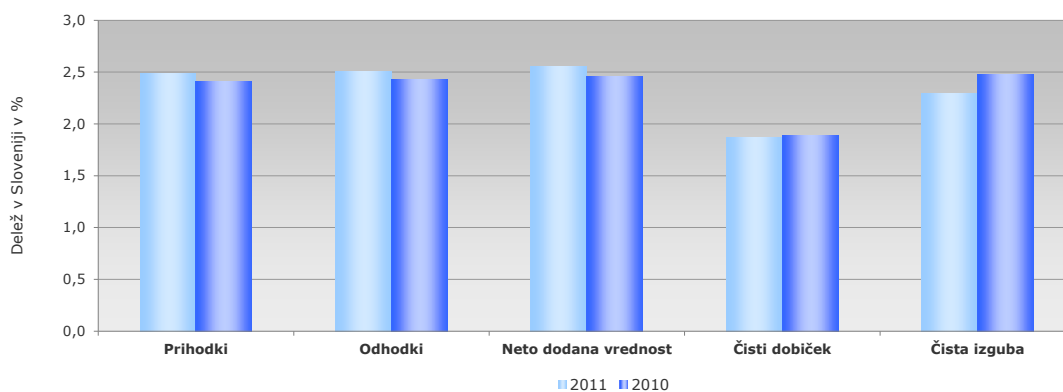
Gospodarske družbe

Pomurske gospodarske družbe (2,9% vseh v Sloveniji) so v letu 2011 zaposlovale 3,7% vseh zaposlenih v slovenskih družbah ter z 2% premoženjem ustvarile 2,5% prihodkov, 2,6% neto dodane vrednosti, 1,9% čistega dobička in 2,3% čiste izgube v Sloveniji. **Vzpodbudno je, da v letu 2011 beležimo v regiji bolj ugodne premike v deležih pomembnejših ekonomskih kategorij. Tako se je zmanjšal delež v izgubah, povečal pa delež v ustvarjenih skupnih prihodkih in neto dodani vrednosti.** Delež čistega dobička je ostal nespremenjen.

Preglednica 24: Primerjava pomembnejših postavk poslovnega izida družb v regiji z republiko

GOSPODARSKE DRUŽBE	POMURJE			SLOVENIJA			Delež Pomurja v Sloveniji v %	
	Zneski v tisoč €		Indeks	Zneski v tisoč €		Indeks	2011	2010
	2011	2010	2011/2010	2011	2010	2011/2010		
Prihodki	1.956.981	1.752.257	111,7	78.630.659	72.763.247	108,1	2,5	2,4
Odhodki	1.949.763	1.750.270	111,4	77.716.606	71.990.078	108,0	2,5	2,4
Neto dodana vrednost	430.650	397.208	108,4	16.851.817	16.194.541	104,1	2,6	2,5
Čisti dobiček	48.943	46.844	104,5	2.621.744	2.484.800	105,5	1,9	1,9
Čista izguba	49.658	52.928	93,8	2.164.576	2.140.925	101,1	2,3	2,5
Neto čisti dobiček	-715	-6.083	11,8	457.168	343.874	132,9	-	-

Gospodarska moč regije v obdobju 2010-2011

Tako družbe v regiji kot republiki so povečale obseg gospodarske aktivnosti. V Pomurju smo tako zabeležili za 3,6 odstotnih točk višjo rast prihodkov, rast odhodkov je bila višja za 3,4 odstotne točke. Ugodnejšo rast beležimo tudi pri neto dodani vrednosti. **Le-ta je bila višja za 4,3 odstotne točke.** Tako v regiji kot republiki so uspešne družbe izboljšale poslovanje, medtem ko so neuspešne družbe v republiki obseg čiste izgube povečale (za 1,1%), pa je družbam v pomurski regiji uspelo zmanjšati obseg čiste izgube za 6,2%. Rezultat tega je občutno zmanjšan obseg neto čiste izgube v Pomurju.

Pomurska regija je med šestimi slovenskimi regijami, ki so v letu 2011 ugotovile neto čisto izgubo, izkazala najnižji obseg neto čiste izgube. Največjo neto čisto izgubo so izkazale družbe Gorenjske regije,

48.612 tisoč evrov, družbe Savinjske regije, 25.977 tisoč evrov in družbe Goriške regije, 25.512 tisoč evrov. Najbolj so poslabšale neto čisti poslovni izid družbe Savinjske, Goriške in Notranjsko-kraške regije, ki so v letu 2010 izkazovale še neto čisti dobiček, v letu 2011 pa neto čisto izgubo.

Neto čisti dobiček je izkazalo šest regij, in sicer največ družbe Osrednjeslovenske regije, 267.499 tisoč evrov in Jugovzhodne Slovenije, 174.314 tisoč evrov, povečale pa so ga le družbe Koroške regije. Neto čisti poslovni izid so izboljšale tudi družbe Podravske in Obalno kraške regije, ki so v letu 2011 ugotovile neto čisti dobiček, lani pa izkazale neto čisto izgubo.

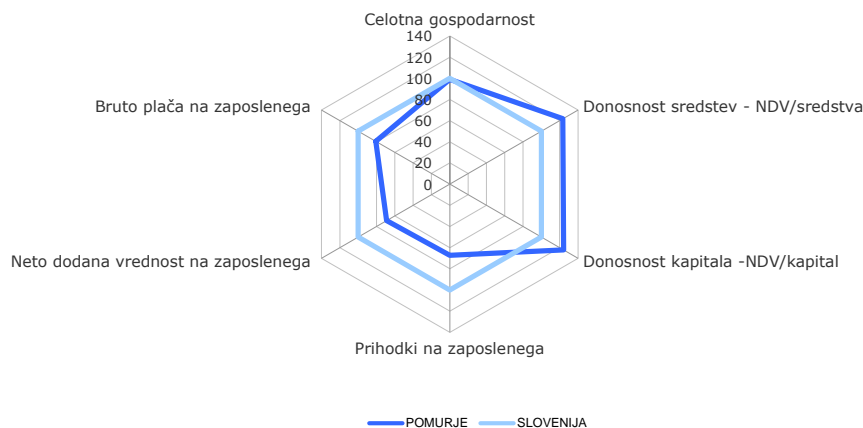
Družbe, ki so na nivoju republike podatke iz letnih poročil predložile za leto 2011, so poslovale bolje kot v preteklem letu. Po pokritju vseh odhodkov in davka od dobička so te družbe izkazale neto čisti dobiček, ki je bil za 33 % večji kot v letu 2010, torej so te družbe tudi v letu 2010 poslovale z neto čistim dobičkom. Družbe, ki pa so na nivoju republike podatke iz letnih poročil predložile za leto 2010, pa so za leto 2010 izkazale neto čisto izgubo. V veliki meri so na tovrsten preobrat v rezultatu poslovanja leta 2010 v republiki vplivali stečajni postopki, uvedeni v letu 2011, predvsem v družbah s področja gradbeništva, področja finančne zavarovalniške dejavnosti in področja predelovalnih dejavnosti (te družbe niso predložile letnih poročil za leto 2011). Po podatkih Poslovnega registra Slovenije je bilo v letu 2011 v Sloveniji uvedenih 574 stečajnih postopkov družb (32 % več kakor v letu prej), 42 prisilnih poravnav (17 % več kakor v letu prej), s poslovanjem pa je prenehalo 3.957 družb (1 % manj kakor v letu prej).

Preglednica 25: Temeljni kazalniki o poslovanju družb v regiji in republiki

GOSPODARSKE DRUŽBE	POMURJE			Indeks 2011/10	St. rasti v %	SLOVENIJA			Indeks 2011/10	St. rasti v %
	2011	2010				2011	2010			
GOSPODARNOST										
Celotna gospodarnost	1,00	1,00	100,3	0,3	1,01	1,01	100,1	0,1		
Gospodarnost poslovanja	1,02	1,01	100,7	0,7	1,03	1,03	99,9	-0,1		
Delež čistega dobička v prihodkih (v %)	2,5	2,7	93,5	-6,5	3,3	3,4	97,6	-2,4		
Delež čiste izgube v prihodkih (v %)	2,5	3,0	84,0	-16,0	2,8	2,9	93,6	-6,4		
DONOSNOST										
Donosnost sredstev - NDV/sredstva	0,21	0,22	96,8	-3,2	0,17	0,17	100,8	0,8		
Donosnost kapitala -NDV/kapital	0,56	0,59	96,0	-4,0	0,45	0,44	102,2	2,2		
PRODUKTIVNOST										
Prihodki na zaposlenca v €	117.557	114.832	102,4	2,4	175.032	163.818	106,8	6,8		
Neto čisti dobiček/izguba na zaposlenca v €	-43	-399	10,8	-89,2	1.018	774	131,4	31,4		
Neto dodana vrednost na zaposlenega v €	25.870	26.031	99,4	-0,6	37.512	36.460	102,9	2,9		
Bruto plača na zaposlenca v €	1.143	1.161	98,4	-1,6	1.416	1.381	102,5	2,5		
Čisti dobiček na zaposlenega v €	2.940	3.070	95,8	-4,2	5.836	5.594	104,3	4,3		
Čista izguba na zaposlenega v €	2.983	3.469	86,0	-14,0	4.818	4.820	100,0	0,0		
FINANCIRANJE										
Delež kapitala v virih sredstev, v %	37,7	37,4	100,8	0,8	38,1	38,6	98,7	-1,3		
Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev v %	62,1	63,3	98,2	-1,8	61,7	62,0	99,5	-0,5		
Razmerje med dolgovi/kapital	1,56	1,58	98,4	-1,6	1,53	1,50	102,0	2,0		

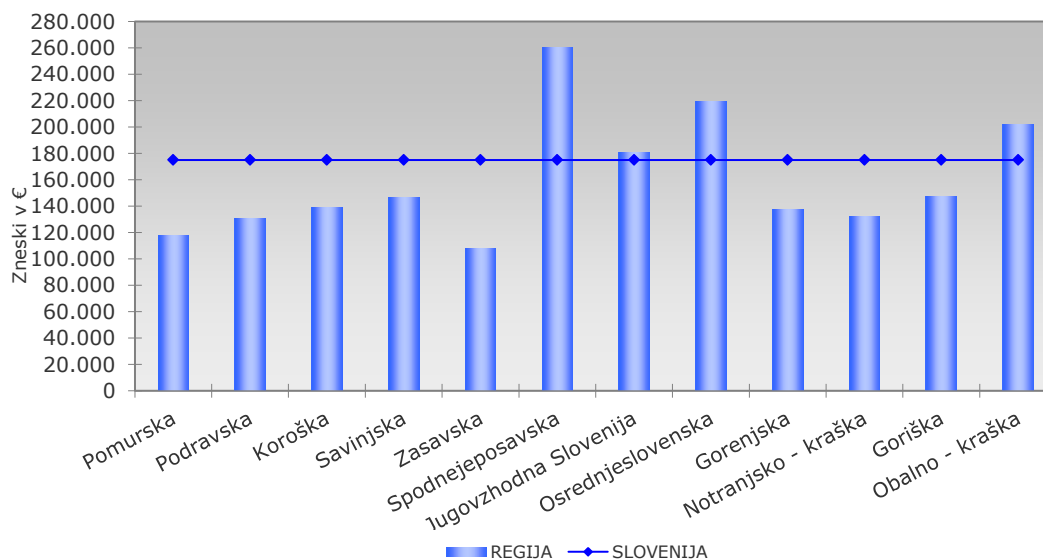
Temeljni kazalniki o poslovanju kažejo, da **regija še vedno zaostaja za državo**. Družbe v Pomurju so dosegle slabšo celotno in gospodarnost poslovanja. Posledica slabše gospodarnosti so tudi slabši kazalniki produktivnosti. Tako v Pomurju zaostajamo **pri prihodkih na zaposlenega za 32,8%**, pri **neto dodani vrednosti na zaposlenega za 31%** in pri **bruto plači na zaposlenega za 19,3%**. Med kazalniki produktivnosti dosegamo v regiji ugodnejšo vrednost pri čisti izgubi na zaposlenega. Le-ta je v regiji nižja za 38%. **Ugodnejši so tudi kazalniki donosnosti**.

Razvojna mreža pomurskih družb v letu 2011

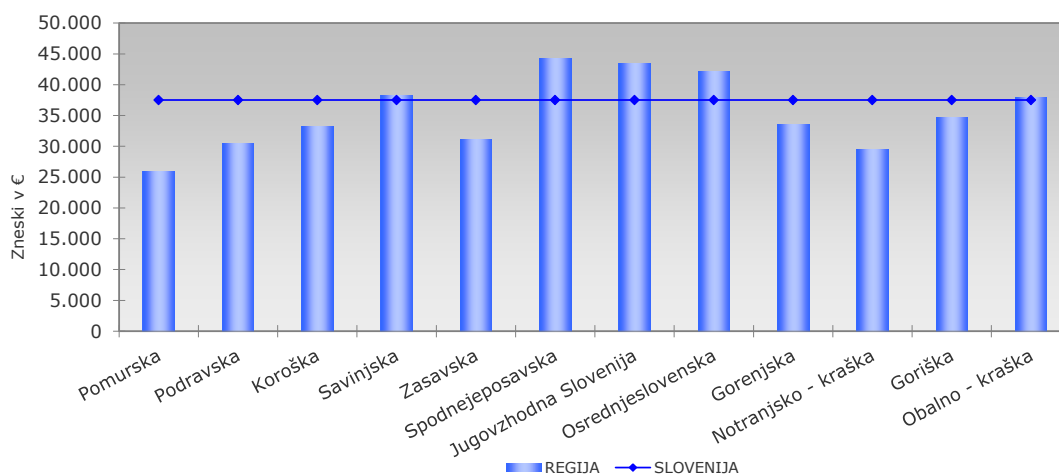
V nadaljevanju pogledimo še kakšno je gibanje osnovnih kazalnikov produktivnosti po posameznih regijah. Pri **prihodkih na zaposlenega** so v ospredju družbe iz Spodnjeposavske regije (259.933 evrov). Povprečje v republiki (175.032 evrov) presegajo za 48,5%. Pomurska regija je med dvanajstimi slovenskimi regijami, s 117.557 evri prihodkov na zaposlenega, na predzadnjem mestu. Manj prihodkov na zaposlenega so ustvarile le še družbe v Zasavski regiji (108.045 evrov).

Prihodki na zaposlenega v gospodarskih družbah po REGIJAH

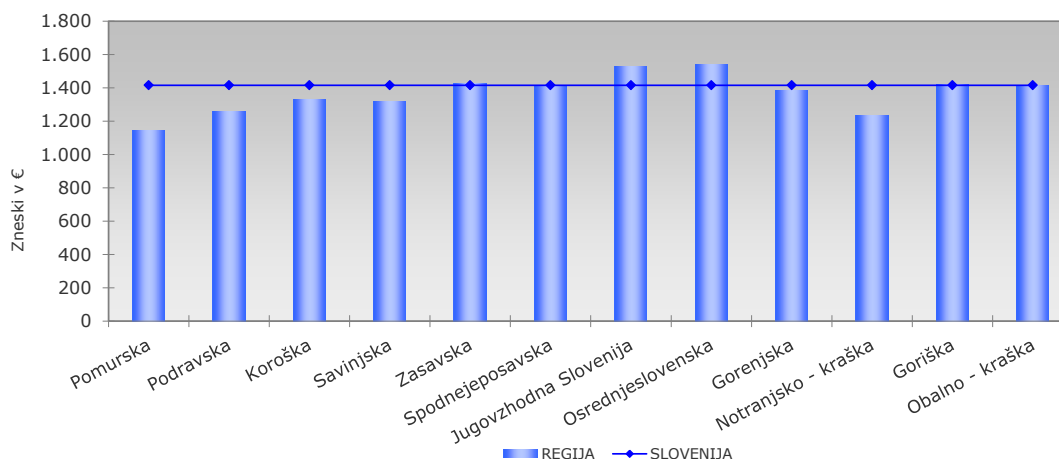
Tako kot prejšnja leta, tudi po podatkih za leto 2011, dosegajo pomurske družbe najnižjo **neto dodano vrednost na zaposlenega** (25.870 evrov). Najvišjo neto dodana vrednost na zaposlenega so ustvarile družbe v Spodnjejeposavski regiji (44.295 evrov). Povprečje v republiki (37.512 evrov) krepko presegajo tudi družbe iz Jugovzhodne Slovenije (43.405 evrov) in družbe iz Osrednjeslovenske regije (42.100 evrov).

Neto dodana vrednost na zaposlenega v gospodarskih družbah po REGIJAH

Tudi pri **bruto plači na zaposlenega** je pomurska regija na dnu lestvice (1.143 evrov). Še najbolj se pomurskemu povprečju približa Notranjsko-kraška regija (1.236 evrov) in Podravska regija (1.257 evrov). Najvišje plače so bile izplačane delavcem v Osrednjeslovenski regiji (1.540 evrov). Na drugem mestu je Jugovzhodna Slovenija (1.528 evrov).

Primerjava bruto plač na zaposlenega v gospodarskih družbah po REGIJAH

Samostojni podjetniki

Samostojni podjetniki v Pomurju so v letu 2011 poslovali pozitivno in poslovno leto zaključili z neto podjetnikovim dohodkom v višini 14.438 tisoč evrov, kar predstavlja 4,9% celotnega neto podjetnikovega dohodka v Sloveniji. **Pomurska regija je po dosežene končnem poslovnem izidu poslovanja podjetnikov med 12 statističnimi regijami uvrščena na 8 mesto.** Pri pomurskih podjetnikih, ki predstavljajo 4,6% vseh podjetnikov v Sloveniji, je bilo zaposlenih 6,6% delavcev vseh majhnih podjetnikov. Pomurski podjetniki razpolagajo z 5,6% deležem celotnega premoženja podjetnikov in so ustvarili 5,1% vseh čistih prihodkov od prodaje.

Preglednica 26: Primerjava pomembnejših postavk poslovnega izida podjetnikov v regiji z republiko

Samostojni podjetniki	POMURJE			SLOVENIJA			Delež Pomurja v Sloveniji v %	
	Zneski v tisoč €		Indeks 2011/2010	Zneski v tisoč €		Indeks 2011/2010	2011	2010
	2011	2010		2011	2010			
Prihodki	259.508	237.643	109,2	5.052.415	4.568.514	110,6	5,1	5,2
Odhodki	245.070	225.578	108,6	4.754.917	4.303.251	110,5	5,2	5,2
Neto dodana vrednost	76.725	70.917	108,2	1.349.948	1.270.886	106,2	5,7	5,6
Podjetnikov dohodek	18.113	15.716	115,2	376.359	336.727	111,8	4,8	4,7
Negativni poslovni izid	3.675	3.652	100,6	78.861	71.464	110,4	4,7	5,1
Neto podjetnikov dohodek	14.438	12.064	119,7	297.498	265.263	112,2	4,9	4,5

Poslovanje samostojnih podjetnikov se je v letu 2011 v primerjavi z letom 2010 izboljšalo. Podjetniki so skupne prihodke povečali bolj kot skupne odhodke. Indeks rasti neto dodane vrednosti pri pomurskih podjetnikih je bil za 2 odstotni točki višji kot pri podjetnikih na ravni Sloveniji. Podjetniki so zabeležili za 3,4 odstotne točke višjo rast podjetnikovega dohodka in za 9,8 odstotne točke nižjo rast negativnega poslovnega izida od slovenskega povprečja. Pomurski podjetniki so bili uspešnejši pri ustvarjenem neto podjetnikovem dohodku, saj se jim je le-ta povečal za 19,7%, medtem ko se je podjetnikom v republici povečal za 12,2%.

Preglednica 27: Temeljni kazalniki o poslovanju podjetnikov v regiji in republici

MAJHNI SAMOSTOJNI PODJETNIKI	POMURJE			Indeks 2011/10	St. rasti v %	SLOVENIJA			Indeks 2011/10	St. rasti v %
	2011	2010				2011	2010			
GOSPODARNOST Celotna gospodarnost	1,06	1,05	100,5	0,5	1,06	1,06	100,1	0,1		
Gospodarnost poslovanja	1,22	1,22	100,0	0,0	1,22	1,22	100,0	0,0		
Čista dobičkovnost prihodkov v % (NPD/PRIHODKI)	5,56	5,08	109,6	9,6	5,89	5,81	101,4	1,4		
DONOSNOST Donosnost sredstev - NDV/sredstva	0,35	0,35	101,0	1,0	0,35	0,34	101,9	1,9		
Donosnost kapitala - NDV/kapital	0,76	0,77	99,0	-1,0	0,66	0,65	101,0	1,0		
PRODUKTIVNOST Prihodki na zaposlenega v €	82.462	76.882	107,3	7,3	105.536	97.522	108,2	8,2		
Neto podjetnikov dohodek/na zaposlenega v €	4.588	3.903	117,5	17,5	6.214	5.662	109,7	9,7		
Neto dodana vrednost na zaposlenega v €	24.380	22.943	106,3	6,3	28.198	27.129	103,9	3,9		
Bruto plača na zaposlenca v €	874	840	104,0	4,0	902	868	103,9	3,9		

Temeljni kazalniki o poslovanju podjetnikov v regiji in republici kažejo na trend izboljšanja poslovanja podjetnikov. Kazalnik gospodarnosti poslovanja se v primerjavi z letom 2010 ni spremenil. Podjetniki v Pomurju in v republici so na 100 evrov poslovnih odhodkov ustvarili 122 evrov poslovnih prihodkov. Na 100 evrov skupnih odhodkov pa so podjetniki izkazali 106 evrov skupnih prihodkov. Kazalnik celotne

gospodarnosti pri podjetnikih v Pomurju je bil tako enak v republiki. Čista dobičkovnost prihodkov se je v regiji izboljšala za 9,6%, na nivoje države za 1,4%.

Pri donosnosti sredstev so bili podjetniki v Pomurju enako uspešni kot podjetniki v republiki. Na 100 evrov sredstev so ustvarili 35 evrov neto dodane vrednosti. Pri donosnosti kapitala so bili pomurski podjetniki za 1 odstotek manj uspešni kot v letu 2010, vendar so kljub temu na 100 evrov kapitala ustvarili 10 evrov neto dodane vrednosti več kot podjetniki v republiki (66 evrov).

Kazalniki produktivnosti, izračunani iz razmerja med prihodki in zaposlenimi kažejo, da so bili učinki poslovnega procesa glede na vloženo delo v letu 2011 boljši kot leto poprej, čeprav pomurski podjetniki po kazalnikih produktivnosti še vedno zaostajanje za državnim povprečjem.

Pomurski podjetniki so v letu 2011 ustvarili 82.462 evrov prihodkov na zaposlenega, kar je za 23.074 evrov manj od slovenskega povprečja. Izplačana bruto plača na zaposlenca pri pomurskih podjetnikih je bila 874 evrov, kar je za 34 evrov več kot leta 2010 in 28 evrov manj od slovenskega povprečja. Za največ pomurski podjetniki zaostajajo pri ustvarjenem neto podjetnikovem dohodku na zaposlenega (za 26,2%), pri ustvarjeni neto dodani vrednosti na zaposlenega pa zaostajajo za 13,5%.

Zadruge

V letu 2011 je v Pomurju poslovalo 36 zadrug, kar predstavlja 12% vseh zadrug v republiki Sloveniji. Njihovo poslovanje je bilo tako kot na ravni Slovenije negativno, saj so ob koncu leta dosegle neto čisto izgubo v višini 48 tisoč evrov. Zadruge v Sloveniji so izkazale 638 tisoč evrov neto čiste izgube.

Preglednica 28: Primerjava pomembnejših postavk poslovnega izida zadrug v regiji z republiko

ZADRUGE	POMURJE			SLOVENIJA			Delež Pomurja v Sloveniji v %	
	Zneski v tisoč €		Indeks	Zneski v tisoč €		Indeks	2011	2010
	2011	2010	2011/2010	2011	2010	2011/2010		
Prihodki	50.748	44.286	114,6	802.867	733.984	109,4	6,3	6,0
Odhodki	50.743	44.545	113,9	802.995	733.628	109,5	6,3	6,1
Neto dodana vrednost	3.049	3.032	100,6	80.904	77.837	103,9	3,8	3,9
Čisti dobiček	281	50	563,0	3.482	3.664	95,0	8,1	1,4
Čista izguba	329	328	100,4	4.119	3.749	109,9	8,0	8,7
Neto čisti dobiček/izguba	-48	-278	17,2	-638	-85	749,8	7,5	326,7

Pomurske zadruge so v primerjavi z letom 2010 dosegle 5,6 krat višji čisti dobiček, medtem ko se je ta na nivoju republike zmanjšal za 5%. Čista izguba se je v republiki zvišala za 9,9%, v Pomurju le za 0,4%. Zadruge v Pomurju so v letu 2011 v primerjavi z zadrugami na nivoju republike dosegle višjo rast prihodkov in odhodkov. Zadruge so ustvarile neto dodano vrednost v znesku 3.049 tisoč evrov, kar predstavlja 3,8 odstotni delež v republiki. Rast neto dodane vrednosti pomurskih zadrug je bila za 3,3 odstotne točke nižja od slovenskega povprečja. Delež ustvarjene neto čiste izgube pomurskih zadrug v republiki Sloveniji predstavlja 7,5%, kar je posledica 7,5 kratnega porasta neto čiste izgube na ravni republike in 82,8% nižje ustvarjene neto čiste izgube v Pomurju.

Preglednica 29: Temeljni kazalniki o poslovanju zadrug v regiji in republiki

ZADRUGE	POMURJE		Indeks 2011/2010	St. rasti v %	SLOVENIJA		Indeks 2011/2010	St. rasti v %
	2011	2010			2011	2010		
Prihodki na zaposlenca v €	378.207	322.946	117,1	17,1	248.296	222.871	111,4	11,4
Neto čisti dobiček/izguba na zaposlenca v €	-356	-2.025	17,6	-82,4	-197	-26	763,7	663,7
Neto dodana vrednost na zaposlenega v €	22.722	22.109	102,8	2,8	25.021	23.635	105,9	5,9
Bruto plača na zaposlenca v €	1.199	1.251	95,8	-4,2	1.205	1.177	102,3	2,3
Čisti dobiček na zaposlenega v €	2.095	364	575,4	475,4	1.077	1.113	96,8	-3,2
Čista izguba na zaposlenega v €	2.451	2.390	102,6	2,6	1.274	1.138	111,9	11,9

Pri zadrugah v Pomurju je bilo zaposlenih 134 delavcev, kar predstavlja 4,1% vseh zaposlenih pri zadrugah. Zadruge na nivoju republike so namreč zaposlovale 3.234 delavcev. Zadruge so gospodarile s premoženjem v višini 29.418 tisoč evrov, kar prestavlja 3,8% premoženja vseh slovenskih zadrug. Bruto plača na zaposlenega pri zadrugah v Pomurju je znašala 1.199 evrov, kar je za 52 evrov manj kot leto prej in 6 evrov manj kot v letu 2011 v republiki (1.205).